

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Euf. Regula Ferdinand 24.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Irgóncim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 600 Lej

Fél évre ... 300 Lej

Negyed évre ... 150 Lej

Havonta ... 50 Lej

Művelés díjazás szerint.

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap

4 ej. Bucoareștii 80 baniva

több.

A „lelkiismeretes” posta

A „lelkiismeretes” posta egy táviratot Aradról Timisoarára mindössze tizennégy napig kézbesített. A kézbesítés a feladás napjától számított tizenegyedik napon úgy történt, hogy nem távirat kézbesítő nyújtotta át a címzetnek a táviratot, hanem a levélhordó, a többi levelekkel együtt minden vérvény nélkül. A táviratban életbevágóan fontos dolog volt. Élet-háláról volt benne szó és csak a véletlennek köszönhető, hogy katasztrófa nem történt. De történetet volna és akkor lámpával ke-resték volna azt, akinek felelnie kell a késedelemért, mert miután jogalkamban élünk, valakinek mindig kell felelni valamilyen hibáért vagy mulasztásért.

A postáról nem most irunk először és nem is most hallunk először súlyos mulasztásokat. Meg-történt, hogy levelek eltűntek, új-ságokat, nyomtatványokat nem is kézbesítettek ki, valahol valami-lyen titokzatos úton eltűntek, bál meghívók, tömeg nyomtatványok, sőt sokszor portóval ellátott ren-des levelek és ajánlott levelek is őrjáti késéssel érkeztek a címzett-hez és ha valaki reklamálja, azt éri el, hogy megindul a hivatalos eljárás, ha van türelme hozzá, úgy még halála előtt megtudja, hogy mi történt azzal a postal küldé-ménnyel, amit bizalommal bízott a postára. Ez a tizennégy napos táviratkézbesítés azonban fel kell hogy rázza a postát kábultságá-ból és meg kell indulni a vizsgál-atnak, mert ha ebben az oly preci-zitást és lelkiismeretességet megkö-vetelő nagy állami intézményben valamilyen kis hiba is történik, úgy ez alapjaiban rendítheti meg. Abszurd dolog, hogy ma a drót-métküli táviró, és rádiós telefon korszakában, amikor egy távirat-nak maximum tizennégy percig kellene Aradról Timisoarára men-nie, tizennégy nap kelljen ehhez az uthoz. Még gyalog futárral sem tart az út további két napnál.

A közönségnek az a legkisebb óhaja, hogy a magas postatarifák mellett a posta a lehető leglelkiis-meretesebben szolgálja ki. Ne kelljen órák hosszáig állni a postahivatal nárcos fiúkéje előtt, amíg ajánlott levelére sor kerülhet, ne

kelljen túrnie a kiszolgáló sze-mélyzet válogatott gorombaságait, telefonhívásoknál, ne kelljen tü-relmi próbára tennie idegeit és táv-iratteladásnál ne hevertessék drá-ga pénzért feladott táviratait órák és napok hosszat valamilyen fiók mélyén.

„Méltánytalanság szelleme” a Kamarában

(Sándor Józsefet megint nem engedték szóhoz jutni. Változtatlanul megszavazzák a honosítási törvényt.)

Bucurestiből jelentik: A Kama-ra tegnapi ülésén Hiteanu képviselő kérte a közegészségügyi minisztert, tegye közé az 1919. év óta a mai napig vásárolt gyógyszerek jegyzékét, mert ebben az ügyben interpellálni akar. Utána Hana Otto Roth szász képviselő válaszol a Bianu szenátor által a szenátus egyik legutóbbi ülésén felhozott vádakra. Bianu azzal vádolta a szászokat, hogy irányt változtat-tak, a magyarokkal barátkoznak és támogatják a magyar irredenti-zmust. A szászok, akik kezdet-ben nagy loyaltást mutattak, most Budapest felé kacintgatnak. Roth Ottó felháborodással utasítja vissza ezeket a vádakat, a szászok

Ezt a cikket a posta és távirat-vezérgazgatóság figyelmébe aján-ljuk. Kívánjuk, hogy vizsgálat in-duljon meg és szigorú intézkedé-sekkel vegyék elejét a posta zülle-sének. A román postának is érde-ke, hogy a többi európai postával egy színvonalon maradjon.

névben, kéri a kormányt indítsa-nak vizsgálatot, amelynek során ki fog derülni Biamu szenátor vád-jainak rosszhiszeműsége és alap-talansága. A szászok nem változtat-tak politikájukon, főha sérelmek napról-napra szaporodnak.

Ezután áttértek a napirendre és szakaszonként megszavazták a honosításról szóló törvényjavasla-tot. Marzescu igazságügyminisz-ter elfogadta Krauter sváb képvé-selő ama javaslatát, hogy a Ju-goszláviából Romániához csatolt községek sváb lakóit román ál-lampolgároknak ismerjék el, an-nak ellenére, hogy ezek már op-táltak a jugoszláv állampolgársá-got. A honosítási javaslatot ma

bocsátották harmadszori olvasás- alá.

Stern Adolf a zsidó állampol-gárok jogairól beszélt és kijelen-tette, hogy a zsidók mindig hi alattvalói voltak az országnak. Bradisteanu félbeszakítja: — Mit beszél annyit a zsidókról? — A többség megtápsolta Bradisteanut. Stern ismételtén kijelentette, hogy a zsidók éppen olyan állampol-gárok, mint a többi nemzetiségek, ezért méltánytalanság őket más elbánásban részesíteni.

Kiss Géza dr. beszélt az 1913-ban már itt lakott, de állampolgár-ságot még nem nyert lakosokról és kérte, vegyék fel a javaslat 70-ik szakaszában, hogy azok, akik 1921. január 26-án állandó tartózkodási hellyel tartak az or-szág területén román állampolgár-ságot nyerhetnek.

Sándor József és Konneri kép-viselők kívánnak Kiss Géza indít-ványához hozzászólni, de a liberá-lisok nem engedik őket beszélni. Lupu dr. közbenjárására Sándor beszélni kezdett és kijelentette, hogyha továbbra is a méltányta-lanság szelleme fog uralkodni Fr-

Mende-mondák a világtörténelemből.

— Feljegyezte Lukácsy Lajos. —

IV. Henrik német császárt, midőn határt nem ismerő hódítással Olasz-országot és az akkori pápai birodal-mat is megtámadta, VII. Gergely pá-pa e vakmerő tettelért egyházi átok-kal sújtotta. És mintha fogantja is lett volna a pápa átkának, a hódító német császár szerencsecsillaga kez-dett letűnni, legvitézesebb hadvezérei elestek a háboruban, serege gyáván megfutott az ellenségtől, úgy, hogy vereségre vereséget szenvedett. Őt is elfogta a babonás félelem és kö-veteket küldött a pápához, hogy megengedje, bűnbocsánatát esz-közölje ki és a pápai átkot vonja vissza.

VII. Gergely pápa nagyon szigo-ru feltételeket szabott a császárra a bűnbocsánat és pápai átok visszavo-násáért. Feltételül tűzte, hogy a császár Canossába a zárdába vonuljon s mint a többi barát a legszigorubb életrendet kövesse, szőrcsuhába öl-tözzék és mezitláb vezekeljen 3 na-pig élen-szomjan s éjjel-nappal tér-denállva imádkozzék. A császár alá vetette magát e feltételeknek és ki is töltötte a szigorú büntetést, amely-

nek elteltével azt kívánta a pápa, hogy IV. Henrik császár Veneziá-ban a Szent-Márk templom bejáratá-nál térdenállva, hajadon fővel fo-gadja őt, amikor fel fogja oldani az egyházi átok alól.

Midőn VII. Gergely pápa fényes kíséretével a Szent-Márk téren meg-jelent a templom ajtóban várakozó IV. Henrik császár térdre borult és mélyen lehajtotta fedetlen fejét, de abban a percben, amikor a pápa hozzá érkezett, kitört belőle a büsz-ke császári gög és azzal fogadta a pápát:

— Non Sibi, sed St. Petre. (Nem neked, de Szent Péternek.) Értette alatta, hogy csak a Szent Péternek alázza meg magát. Mire a pápa fel-bosszantód e vakmerőségen, jobblá-bával a császár fejére lépett és azt válaszolta:

— Et mihi, et St. Petre. (Nekem is és Szent Péternek is.) A pápa az akkori szokás szerint a Szent-Márk térről a hajó állomásra, a tengeri kikötőbe távozott és IV. Henrik császárnak kellett a pápa lovának ken-gyelét tartani. E megaláztatás árán nyert csak bűnbocsánatot.

II. József osztrák császár, aki a papoknak nagy ellensége volt és azok ellen szigorított rendszabályo-kat léptetett életbe, többek között ki-

titotta birodalmából a jezsuita ren-det, VI. Pius pápának, ki akkor ült a pápai széken, azt tanácsolták benső emberei, hogy utazzék Bécsbe II. József császárhoz, hogy enyhítsen, esetleg vonja vissza a papok ellen kibocsátott szigorú rendszabályo-kat. A császár mindenható kancel-láriát Kaunitz grófot, aki különben urának hű szócsove volt, küldötte a határig a pápa fogadására. Midőn a pápa az osztrák határra érkezett, kiszállt hintójából és kíséretével egy magasabb dombra ment, megáldotta az ott összegyűlt katolikus hívők ez-reit, akik letérdeve, hajadon fővel, mélyen meghajolva fogadták az ál-dást. Kaunitz gróf is letérdelt a töb-biek példájára, de a kalapját nem vette le a pápai áldás kiosztása alatt. Környezete figyelmeztette, hogy a kalapját le kell vennie, mire Kaunitz államkancellán egykedvűen válaszol-ta kezével legyintve:

— Ah, Ist der Segen gut,

So geht auch über den Hut!

A pápa és a császár a bécsi Burg erkélyén fogadják az uccákon össze-gyűlt bécsi lakosok öröm fűdözle-seit. A pápa, aki ennyi embert egy tömegben talán még sohasem látott, azt kérdezte József császártól, hogy tulajdonképen miből is tud megélni ennyi ezer és ezer ember.

helyben, akkor tökéletes lesz a kaos.

Erre őrást lármát tört ki. A liberális képviselők sűrű megjegyzéseket kiáltottak Sándor József felé. Majd Sándor és Kiss között polémia kezdődött, amely után Marzesca igazságügyi miniszter a beszarábiai lakosság állampolgárságát ismertette. A Kamara a 70-ik szakaszig bezárólag megszavazta a javaslatot.

Bucurestből jelentik: A szenátus ülésén Vaitoianu közlekedési miniszter válaszolt Lambru tábornok interpellációjára a CFR. artozásait illetően és kijelentette, hogy a vasutigazgatóság részére megszavazott összegeket teljes egészében kifizették a magántársaságoknál levő adósságok törlesztésére. Beismerte, hogy ez az összeg nem elegendő a vasut tartozásainak teljes kiegyenlítésére, ezért most a pénzügyminiszteren van a sor, hogy újabb hitel folyósításával lehetővé tegye az adósságok végleges rendezését.

Hasnas véleménye szerint a CFR. érdekei megkövetelik, hogy ezeket az adósságokat kifizessék. Costachescu felhívta a közlekedési miniszter figyelmét arra, hogy a vasúthoz kirendelt katonai munkaerőket nem foglalkoztatják eléggé intenzíven.

Vaitoianu válaszában kijelentette, hogy a CFR. már régóta nem veszi igénybe a katonai munkaerőket és így ezek intenzívebb foglalkoztatásáról nem lehet szó. A vasúti műhelyek pedig olyan megfeszített munkát fejtenek ki, hogy azokra senkinek nem lehet panasza.

— Egyik családja a másikat, mi pedig mindnyájukat, — válaszolta a császár tréfásan a pápának.

A múlt század közepén az osztrák hadsereg elfoglalta Veneziát, Albrecht főherceg az osztrák császár nagybátyja, mint a hőditő és győztes seregek főparancsnoka Veneziában fogadta a város vezetőit, a patriciosokat, Manin az utolsó veneziai Doge élén. Albrecht főhercegnek személt szurt, hogy a Venezia címében levő oroszlanok kettős farka van.

— Ugyan kérem, nem mondanák meg az urak, hogy hol élnek ezek a kétfarkú oroszlanok? — kérdezte gúnyosan a küldöttségtől.

— Ott fenség — válaszolt Manin Doge, ahol a két fejű sasok. — Tudvalevőleg Ausztria címere a kétféjű sas.

Augusztust, a római birodalom hatalmas császáriját figyelmeztették, hogy a palotájában van egy római közkatonna, aki feltűnően hasonlít a császárhoz. A császár látni óhajtott a katonát. Midőn azt eléje vezették a császárt is meglepte, hogy a közkatonna mennyire hasonlít öreá.

— Mondd csak fiam, midőn az anyád fiatal volt, nem szolgált-e a császári palotában? kérdé tőle nyájasan a nagy császár.

— Fenség, felelt alázatosan a katonna — én ugy tudom, hogy nem. Mert az anyám a születése óta kisérem mozdult a hegyek közül a falujából, hanem az apám az igenis, fiatal korában palota őrvolt a felsőcsászári atyjának szolgálatában.

Moszkvától a temesvári Palaceig.

(Amíg egy senész odáig jut. — Götterdämmerung és Oh Josef . . . Virányi Jenő emlékeztetéseiből.)

(Saját tudósítónktól.) Sűrű, puha pelyhekben lassan hull a hó. A Lyodsoroni szánkók csilingelnek, a Palace kávéház fényárban uszlik s a kékes füstön át felém csapódik a zenekar néhány bus akkordja. Most a zongora trillázik bele a mind mélyebb hallgatásba és ekkor látom, hogy egy ősz férfi ismert művész fej hajlik a zongora fölé: Virányi Jenő, az ismert zeneszerző, egyike azoknak, akik a magyar névnek messze külföldön sok sok dicsőséget szereztek. Ismertem, ott láttam a Népopera karmesteri székében, amikor a „Gólem” című operettjének huszonötödik előadását dirigálta, tudom, hogy a Magyar Színháznak és a Király Színháznak volt első karmestere s így érthető módon elcsodálkoztam, amikor ezt a kiváló zenészt, ezt a pompás embert a kávéház zenekarában láttam.

Szünet. A zenekar tagjai feketéznek, egyikük „tányérozik.” Oda sételtek Virányihoz. Megismer. Örül is, de úgy látom, mintha kissé restelné a dolgot, hogy itt látjuk egy mást viszont. Pedig a Palace kávéház egy elsőrangú hely s a legjobb közönség látogatja.

— Dienezl Oszkár is barmuzsikusknak csapott fel. Az ő neve is az elsővel szerepelt a falragaszokon s a nagyvárosok, a világvárosok hangversenytermeiben a legnagyobbakkal együtt ünnepelték, s ime, most Pesten a Newyork barban zongorázik. — Így kezdtem a beszélgetést. És Virányi Jenő megértett. De azért mégis felsóhajtott:

— Tudom, tudom, nem is szégyen, de mégis furcsa, hogy Budapest, Hannover, Strassburg, Riga, Odessza, Szt. Pétervár és Moszkva, no meg a clujji Magyar Színház első opera dirigenséből „zongorista” lett. Vajjon mit szólna ehhez a nagy Tamagnio, a világhírű olasz tenorista? Három évig voltam a Lago-féle olasz stagione első karmagya. Tamagnio, Mazzini, a két kiváló tenorista, Elvira Russel, Litwinowa, Ferranti énekesnők, Padilla a pompás bariton, Rossi, a világhírű basszista és a kettőző Beduschi velem járták a világot. Emlékszem, Tamagnioval naponta reggel 8 órakor korrepetáltam. Csak velem akart korrepetálni. Hétköztönsben, éhgyomorral. De a finom kenyér ott volt az asztalon és pompás egyiptomi cigaretták. Két órai szorgalmas munka után együtt reggeliztünk, akkor a nagy művész újból lefeküdt és öt óráig aludt. A próbákon Tamagnio helyett a titkára jelent meg s minden városban, ahol megfordultunk a baloldali proscenium páholy akkor tízennyolcos leánykója számára volt lefog-

lalva, akit rajongásig szeretett.

Itt abba maradt a csevegés. A zenekar, mely különben csupa elsőrangú zenészből áll belekezd a Tosca nyitányába. Zúgó taps jutalmazza a kiváló játékot. És Virányi tovább mesél:

— Be régen volt! A „Kóbor Istenek”, „Diabolina”, „Madam Sansgène” és a „Gólem” nagyszereű sikereire maga is emlékszik. Hi szent akkor elolvasta a lapokban. A „Madam Sansgène” szövegvégkönyvét Landsberg írta, a Moszkowski Wjedomostik főszerkesztője. Másfélig játszottuk Moszkvában Blumenthal Tamarin, a legkiválóbb orosz színházgazdó Selaputya színházában.

Malkiel orosz milliomos Nischini Novgorodban külön színházat építtetett az operett részére az országos kiállítás alkalmával s ott játszották négy hónapon keresztül esteről estére négyezer ember előtt. A moszkvai premier után, körülbelül a huszonötödik előadás tól kezdve Milutina primadonna szegény. Konit „Eleven ördög” című operettjéből a Vicomte belépőjét is énekelte betétként: „Mindég charmant, mindég pikant . . . Ezt a Petrovszki parkban lévő

Egy cseh káplár eladta a komáromi lőszergyár berendezését

(Minden megmozgatható tárgy eltűnt a gyárból. — Még a villanydrót is kiszedte a falakból.)

Prágából táviratozzák: A Pravo Lidu teleplezi egy Moravek nevű Komáromban állomásozó cseh káplár hallatlan garázdálkodásait. Az összeomlás után a komáromi lőszergyár gondnokává Moraveket nevezték ki, aki pár év alatt elkötvettyelt a gyári lettár legnagyobb részét. Moravek koldus-szegényen került a gyár élére, ma pedig igen tekintélyes vagyonnal rendelkezik, amelynek eredetét a lap így magyarázza:

A lőszergyár, amelynek építését csak röviddel a forradalom előtt fejezték be, a legtökéletesebb berendezéssel volt ellátva és így került a csehszlovák köztársaság birtokába. A káplár „sikereiben” működésének köszönhető, hogy a pompás berendezésből ma már ugyszólván misem látható. Senki sem tudja, hogy tűnhetett el az a rengeteg gép, tárgy stb. Nyilvános árlejtés kiírására senki sem emlékszik, ellenben azt beszéljük, hogy Moravek a berendezést három kereskedő közvetítésével darabonként eladogatta. Eltűnt továbbá hatszáz varrógép, mely a gyárban volt elraktározva és ugyanilyen sorsra jutott a gyár gyönyörű tüzelőanyag-készüléke, amely egymaga ma is száz-ezer szokol értéket képvisel. A

Yahr helyiségben a tiszteletemre rendezett banketten hallotta vendégkáról.

— Mi annak idején mégis akartunk venni az Eleven ördögöt, a Király fogást és a Suhancot, irtunk is Kontinak, de választ nem kaptunk. Pedig Kár. Sokat kereshetett volna. Én annak idején Oroszországban esténként 1000 rubelt is kaptam tantiémekből . . . most kétszáz lejem van s a tányérból egy rész. Igaz viszont, hogy ezzel szemben két szobás lakásomból is elvették az egyiket, pedig nem is olyan régen négy szobás lakást kaphattam volna, ha elfogadom a meghívást a clujji román operához első dirigensnek. Nem tettem. Nem akartam otthagyni Janovicsot s a végén mégis elmentem: Szabó Pálhoz, aki még ma is tartozik 36.000 lejelt.

— Most már azt is sejtethi, hogy hogyan kerülnék ide . . . Megjegyzem, hogy társaim mind pompás muzsikuskok, s ha összejárnak, nincs mit szégyenkezniük. Itt ül közöttünk egy stuttgarti zeneiskola tulajdonosa is.

Bucszunk. Melegen megszoritott Virányi Jenő kezét, mely valamikor a „Götterdämmerungot” dirigálta, most pedig belefog a legújabb slágerbe:

— Oh Josef, oh Josef . . . (1.)

gyárnak abban a részében, ahol most a dohányjövődék raktára van, leszerelték az új villanyvezetéket és ócska drótokat tettek az újak helyébe. A berendezés többi része ugyancsak érthetetlen módon tűnt el.

Hirdetmény.

(A volí francia foglyok jutalmazása.)

Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli: Az alábbi felsorolt volt franciaországi hadifoglyok a fogságban teljesített szolgálataikért az alább jelzett összegeket kapják. Az érdekeltek közül jék címüket az aradi hadkiegészítő parancsnoksággal. Halál esetében ezt az összeget a törvényes utódok fogják kapni. Az összegek angol fontban, shillingben és pennyben vannak feltüntetve. Horga Elek Pancota 1, 7, 8. Moisa Ioan Silindia 2, 9. — Jerkan Ioan Rapsig 1, 6, 3. Sas Ioan Somosches 1, 8, 9. Sarb Mihail Ineu 1, 4, 6. Paris Simion Sepreus 1, 6, 8. Voian Vasilie Almas 1, 8, 8. Stoica Floria Cermei 1, 6, 11. Lupu Nicodim Soborsin 3, 7, 11. Iovanov Nicolae Arad, Legelő-sor 15, 1, 7, 10. Miron Vasile Sicalau 2, 3, 7. Mocuta Ilie Curtici 1, 9, 9. Nicodin Sabiu Brusturi 1, 18, 8. Buzgan Dimitru Nadab 1, 7, 2. Moldovan Ladislau Budesti 1, 2, 11. Domokos Gergely Montisor 1, 6, 5. Brancovan Terentie Minis de sus 1, 8, 4. Andra Avram Sicala — 11, 11. Kül

Pavel Masca 1, 10, 5. Danila Mihail Minis 1, 6, 1. Repesan Pavel Masca 1, 7, 11. David Petru Apateu 1, 1, 9. Craciunosi Gavriila Sira 1, 16, 2. Onita Floria Apateu 1, 4, 2. Ursulescu Ioan Conop 1, 12, 7. Satnarean Dimitru Pecica romana 1, 3, 8. Leuca Ioan Siclau 2, 7, 1. Tóth János Halmagi 1, 4, 11. Rad Stefan Taut 1, 9, 6. Popoviciu Nicolae Halmagi 1, 5, 7. Sandru János Sotus 1, 9, 9. Nan Gheorghie Talagi 1, 11, 2. Piperkó George Dorgos 2, 7, 7. Popescu Dimitru Styrajsa 1, 2, 6. Stoicescu Vasile Conop 2, 8, 3. Blas Gheorghie Agris 1, 19, 4. Buc Ioan Taut 1, 16, 8. Kremer Stefan Nemetsag Timis 1, 7, 5. Dragan Pavel Masca 1, 6, 9. Vladuti Nicolae Actuva 1, 7, 2. A mozgósítási iroda főnöke: olvashatatlan aláírás, kapitány. (Tájékoztatásul közöljük, hogy az első szám angol font és értéke 800 lej. A második szám shilling, a font huszadrésze, a harmadik pence, amiből 12 egy shilling.)

Vámbéry Rusztem sajtópere.

(Hitelrontás miatt perli a Nemzeti Ujságot.)

Budapestről jelentik: A Nemzeti Ujság múlt évi november 4-iki számában „Rusztem hochmetzol” címen cikk jelent meg, amely az emlékeztetés októbrista vacsorával kapcsolatban Vámbéry Rusztemet támadta.

— Vámbéry Rusztem volt az a szónok — mondja a cikk — akinek, mint védőnek, megvan az a különös előnye, hogy a maga egyéni ellenszenvisségével és sajátos arroganciájával a legelfogulatlanabb bíró előtt is még egy fokkal vétkesebbnek tudja láttatni még a legbűnösebb terheltet is.

A cikknek ezeket a kitételeit Vámbéry Rusztem sértőnek találta magára nézve és úgy vélte, hogy a cikkíró ezzel ügyvédi hitelét is rontotta. Ezért följelentéssel fordult az ügyészséghez és kérte becsületsértés és hitelrontás vétsége címén az eljárás megindítását. A hitelrontás kérdésében ugyanis csakis az ügyészség emelhet vádat. A királyi ügyészség ebben az ügyben a vád képviselőjének elvállalását megtagadta. A végzés indokolásában kimondja az ügyészség, hogy a panaszolt hírlapi közlemény tartalma a hitelrontás vétsége tényálladéka megállapítása nem alkalmas. A hitelrontás vétségét az követi el — mondja a végzés, — aki valótlan tényállítással vagy pedig valamely tényre való közvetlen utalással, valótlan teijezés használatával valakinek hitelét veszélyezteti vagy pedig hitelképességét csökkenti. Hittel alatt — a végzés szerint — vagyoni teljesítőképességbe és teljesítőkészségbe vétett bizalmat kell érteni.

A megszüntető végzés ellen a jelenleg Londonban tartózkodó Vámbéry Rusztem képviselőjében

dr. Szőke Sándor felfolyamodást jelentett be a vizsgálóbíróhoz, a melyben kifejti, hogy a hitelrontást büntetni rendelő törvény világosan kimondja, hogy nincs tekintettel sem a sértet, sem a följelentett személyre, tehát nemcsak a kereskedelmi és üzleti érdeket védi. Már pedig az inkriminált cikk Vámbéryt épen hivatásában igyekszik lekicsinyelni, azt mondván róla, hogy rossz ügyvéd.

Horvátországot felosztják a szomszédos államok között.

(Mussolini titkos szerződése. — Balkáni selár konföderáció Pasics ellen.)

'Bécsből jelentik: Radics Iván, a Bécsben tartózkodó horvát vezér rendkívül érdekes közléseket tett Mussolini politikájáról. Közlése szerint Pasics szerb miniszterelnök és Mussolini összeesküvést szöttek Horvátország ellen és Pasics Olaszországnak és Magyarországnak területeket agért Jugoszláviából. Pasics ezt Horvátország feldarabolásának állítja be, a mi kissé nevétségesen hangzik. Ellenben nagyon is valószínű, hogy Pasics kisebb területi engedelményekre is hajlandó az Olaszországgal való barátságos viszony megteremtése végett. Ezek az engedelmények elsősorban horvát területekre vonatkozhatnak, mert ezek a területek szomszédosak Olaszországgal. Lehetséges az is, hogy Mussolini Jugoszlávia és Magyarország kibékítésére irányuló törekvésében területi engedelményekre igyekszik rávenni Jugoszláviát, úgy, hogy Radics kijelen tései család beállításban fantasztikusak, de valószínűen nem nélkülözik teljesen a tárgyi alapot. Mindenesetre jellemző a középeurópai politika új alakulására és figyelemreméltó a nyilvánosságra nem került tendenciák megítélése szem-

Elfogott betörő.

(Hírheft aradi betörő ékszerlopása Bucurestiben.)

(Sajtó tudósítónktól.) A Bucurestii rendőrség táviratilag értesítette az aradi államrendőrséget, hogy ott feltörték 1 ékszerüzletet és nagymennyiségű ékszert loptak el. A tettest sikerült is elfogni és igazolványából kiderült, hogy Mihály Bélának hívják és aradi illetőségű. Az állítólagos Mihály Béla a Bucurestii rendőrség kezei közül megszökött és a nyomozás megállapította, hogy Arad felé vette útját. A távirat pontos személyleírást adott és ennek alapján a rendőrség megindította a nyomozást. Sava Mihály detektív vette kezébe az ügyet és rövid kutatás után sikerült megtudnia, hogy a Bucurestii ékszerlovaj nem más, mint Domszky Béla, a hírheft aradi származású betörő, aki csak nemrég szabadult ki az aradi ügyészség fogházából. Sava Mihálynak ma délelőtt sikerült letartóztatni Domszky Bélát, aki a bizonyítékok sulya alatt beismerte, hogy ő követte el a Bucurestii ékszerlopást és az ékszereket állítólag Aradra hozta és itt ismeretlen

tett személyre, tehát nemcsak a kereskedelmi és üzleti érdeket védi. Már pedig az inkriminált cikk Vámbéryt épen hivatásában igyekszik lekicsinyelni, azt mondván róla, hogy rossz ügyvéd.

pontjából.

— Teljesen hiteles helyről értesültem, — mondta Radics, — hogy Pasics szerb miniszterelnök titkos szerződést is kötött Mussolinival Rómában. Ez a szerződés Horvátország ellen irányul és az a célja, hogy a szerb radikális párt uralmát biztosítsa. A titkos szerződés értelmében újabb határkizárások lesznek Olaszország javára és a horvát és szlovén tartományok kárára. Ezenfelül Magyarországgal is titkos szerződést kötött Mussolini, melyben Magyarországnak ígér horvát területeket. Ezek a szerződések Horvátország szétarabolására irányulnak és hasonlítanak ahhoz, ahogy annak idején Lengyelországot felosztották. Szerbia ebben az osztzkodásban Oroszország szerepét játssza, Olaszország a Poroszországot, Magyarország pedig Ausztriát. Remélem, hogy folyó év végéig létrejön a balkáni szláv államok konföderációja, amelybe Bulgária is beép. Én arra törekszem, hogy Pasics kormánya mielőbb megbukjék és nemzeti koncentrációs kormány jöjjön létre, mely elkészítené a balkáni szláv államok konföderációját.

egyéneknek eladta. Domszky Bélát ma délelőtt kísérték át az ügyészség fogházába és megindult a nyomozás az ékszerlovások felkutatására.

Tanúgy.

— Hivatalos tanúgyi lap. Tegnap délután tanfelügyelői értekezletet tartottak Timisoarán, amelyen Moldovan József aradi tanfelügyelő is részt vett. Az értekezleten elhatározták, hogy egy tanúgyi hivatalos lapot indítanak a timisoarai tankerület részére, amelybe Aradmegye is beletartozik. A hivatalos lap április elsején indul meg és szerkesztője Evucán tanúgyi inspector lesz.

— Eszperantó tanfolyam. Az aradi Babescu-féle esti tanfolyam igazgatósága az eszperantó osztály hétfő és csütörtökre hirdetett óráit kedd és péntekre helyezte át, mert így többeknek nyújt alkalmat arra, hogy a három havi kurzuson részt vehessenek. Az eszperantó kurzus első órája kedden, 26-án este 8 órakor lesz, melyre Bauer Gyula üzletében (Minorita-palota) lehet jelentkezni. Tandíj az egész kurzus tartamára 100 lej, diákoknak 50 lej.

Roménytelenség glóriája

Törösd el két karom,
é nap felé lendült két dus fenység;
lelkem biborával átölelem mégis:
két villogó vállad, istenült két vállad.

Téped ki két szemem
Asszony drágaságod sohse nézre
többet;
én akkor is látlak: mint öhetlen
árnyad
suhanak előtted, suhanok mögötted.

Kényes két fülemben
izzó ólmot öntesz, ne hallja a hangot;
és örökké hallom: azived mélységéből
sírva mussikáló, pogány, csókhangod.

Öröltesd meg szívem
a pokol malmában úgy szórasd a szélbe;
s neveddel bimbózó bársony vörös rózsák
lángoló ligete: esodát lop a reménytelen télbe.

Ungvári Miklós.

A lefoglalt germán lejek.

(A beváltás után kiadott érványtelen pénz.)

(Sajtó tudósítónktól.) Érdekes polgári keresetet indított Welch pankotai mérnök az államkincstár ellen. A forgalomba volt germán lejek beváltása előtt a mérnök vállalatának autóján dolgai elmentése céljából Bucurestibe szándékozott utazni és magához vette a vállalat pénztárának germán lej készletét, hogy azt Bucurestiben nacional bankjegyekre váltsa be. A pankotai vámnál a mérnök autóját megállították, átkutatták, megtalálták a 270 ezer germán lejt, amelyet azon az alapon, hogy a mérnök ezt külföldről csempészte be, lefoglalták és megindították ellene az eljárást. A néhány hónap múlva megtartott tárgyaláson Welch mérnök tanúkkal beigazolta, hogy a nála talált 270 ezer lej nem volt csempészárú és hogy a pénzt beváltás céljából akarta a fővárosba vinni. Mivel kétségtelenül beigazoltást nyert, hogy csempészes esete nem forog fenn, a bíróság Welch mérnököt felmentette és kötelezte az államkincstárt a lefoglalt pénzkészlet visszafizetésére. A bíróság ítélete értelmében Welchnek visszafizették a 270 ezer germán lejt, ami azonban ekkor már értéktelen volt, mert időközben a germán lejeket bevonták a forgalomból. A pankotai mérnök több ízben kérte az értéktelen papírpénznek nacional bankjegyekre való beváltását, mivel azonban a pénzügyminiszterium ezt megtagadta, 270 ezer lej erejéig perét indított az államkincstár ellen.

„Jövőre játsszák 25-ik szindarabomat.”

(Beszélgetés Martos Ferencel. — Négy év munkája. — Az új operett.)

Ezelőtt négy évvel szerepelt utoljára a nyilvánosság előtt Martos Ferenc, akinek közeli rokonsága él Aradon és aki most a következőkben mondja el a négy év történetét a Közlöny budapesti munkatársának:

A *Hajtóadászat* lesz a Fővárosi Operettszínház jövő évi újdonsága. A *Hajtóadászat* csak egy szemé annak a komplexumnak, amely részint készül, részint készen van. A darab témáját először Jean Gilbertnek szántam, azonban mikor Huszka Jenő halott róla, elkérte tőlem és mivel minden sikerem Huszka Jenő nevével forrott össze, odaadtam neki. A *Hajtóadászat* dramatikus téma, mely az orosz hősvatagban játszódik le, egy házassági kaland az orosz pusztán. A muzsika már nagyjában készen is van hozzá. Készen van egy másik operettem, amelynek *Alexandra* a címe és a mely a *Király Színházban* fog színrekerülni. Ennek Szirmai Albert írja a zenéjét, aki 1917—1918-ban Svájcban kérte tőlem a librettót. Az *Alexandra* egy fantasztikus képzeletbeli ország területén játszódik; bár az alapötlet a háboru utáni forradalmakban megtörtént eset. A *harmadik darab* ideiglenes címe: *Szobalány*. Ez is kész, a zenéjét Rényi Aladár írta. Ez a darab is a legnagyobb valószínűség szerint a *Fővárosi Operettszínházban* fog színrekerülni, ez azonban még vitás. A darab vezetésére t. i. olyan nagy, kiforrott színésznőt igényel, mint például — *Fedák Sári!* . . .

A *negyedik operett* Jacobi Viktor hagyatékából készült. Jacobiak t. i. Amerikában ment vagy négy operettje, amelynek szövegét nem lehet Európában felhasználni, a *zene azonban olyan értékes, hogy Szirmai Albert elhatározta, hogy ebből a zeneanyagból kiválogatja azokat a részeket, amelyek szükségesek egy operett-hez. Ezt az operettet már lekötötte a Fővárosi Operett Színház, a mely megáhapodott a Jacobi örökösökkel is.*

— Van egy másik operettem is, amelyet *Jeszenszkyvel*, a fiatal zeneszerzők egyik legtehetségesebb tagjával szerzek, ennek *mezéje Heltai Jenő egyik nagyon kedves és bájos novellájából, a „Rabló romantiká”-ból készült.*

— Most, hogy *Poldini* Ede, a *Farsangi lakodalom* zeneszerzője Budapesten tartózkodik, ismét szó nyegre került egy talán már elfeledett dolog. Ezelőtt körülbelül husz esztendővel írtunk *Poldini* Edével egy operettet, amelynek a *Régi jó idők* volt a címe és amelyet *Beöthy László* akart színrehozni, azonban a premier elmaradt és amikor később be akarták mutatni, *Poldini* Ede nem engedte meg, mivel át akarta dolgozni a

zenét. Így aztán a szöveg fiókom-ban maradt. Most újra tárgyalunk *Poldinival*, hogy a mai kornak megfelelően át dolgozzuk és valamely állami színháznak nyújtjuk át előadásra.

— Hogy mi van régebbi műveimmel? A *Szibill*-t Angliában három színházban játsszák, most volt Melbourneban, Ausztráliában, a bemutatója. Meg kell mondanom, hogy a *Szibill*-t Budapesten még nem játszották le. Többször felmerült már az a terv, hogy repírt rendeznek belőle. *Fedák Sárinak is nagyon tetszik a terv*, azonban nem tudom, hogy mi lesz. *Mit várok az operettől?* Az új francia operett ideje *alkonyulóban van*. Új zenei tehetségek kibontakozását várom, mert *ettől függ az operett sorsa*. A szövegíró most sem tehet mást, mint eddig, nem fejtegetéjére állított paródiákat, hanem *színpadi műveket kell írunk és pedig úgy, hogy a szöveg zene nélkül is megállja helyét*, mint valami közepfajú színmű. Én azt hiszem, hogy a *romantikus operettek kora következik ismét* és még azt, hogy az operettet nem a „keresők”, hanem a *talentumok* viszik majd tovább.

— Talán még valamit. *Jövőre fogják játszani huszonötödik szindarabomat, a Balassa Bálintot, a Nemzeti Színház hozta színre, elhatároztam, hogy erre az évfordulóra írok egy vígjátékot a Nemzeti Színháznak. Talán sikerül.*

A színpadi kuglóf.

(És egyéb színpadi ennivalók.)

(Budapesti levél.) A modern színjátszásnak egyik célja az, hogy a színpadon mindent a legélethűbbé tegyen. A régi színpadokon, ha ételeket és italokat írt elő a szerző, bádoggból készült ételeket és üres kupákat, vagy festékekkel pirosított italokat raktak az asztalra. Ma a színház pontosan és élethűen betartja a szerző utasítását. Hasznukat szerető színészek az olyan szerzőkért rajonganak, akik sok evést és ivást írnak elő a szerzői utasítások közt. Egyik kabaréban például most egy *színpadi kuglóf* szerepel, amelyet nyílt színen fogyasztanak el. Ebből még a békebeli *mazsola* sem hiányzik. A kuglófot mindennap frissen süti egy híres cukrász. A maradékért a színlalok mögött valóságos civa kódás folyik.

A Nemzeti Színházban az *Új rokonban* nagy kávéévés van. A Nemzeti jeles kómikái négy-öt fehér kávé is megisznak néha. Mikor a forró kávé behozzák, a fekete kellemes illata sokszor a publikum orrát is megcsiklandozza. Az Operaház *Farsangi lakodalom* jában *farsangi fánk* szerepel. A

főpróbán nagy mulatságot okozott az, hogy a fánk leborult az asztalról. Erről kiderült, hogy *kasirozott fánk*, mert a fánkkrakás egyben maradt, amint a földre pottyant. Csak a tetejére volt rakva egy *igazi fánk*. Nagy Endre színpadán „tojáskonyak” szerepel. A premieren igazi tojáskonyakot kaptak a tagok, de úgy becsiptek tőle, hogy az előadást alig tudták tovább játszani. Azóta a tojáskonyakot naponta frissen főzött borsodó helyettesíti. *Kabos Gyula* a *Jégcsap* című hollywoodi négy és fél kilót hízott eddig az előírás szerint minden eladás alkalmával *elivagyasztott felvágottaktól*.

Történekmulatságos dolgok is a színpadi étellekkel. Pózsönyben egyszer a *Góth-pár* vendég szerepelt az *Ingovány* című darabban. A szerző előírása szerint a hájjeletben frissen sült pecsenyét szolgálják fel. *Polgár Károly* igazgató úgy intézkedett, hogy a vendégszereplő művészpárnak *valódi frissen sültet*, annak a szintársulati színésznek ellenben, aki velük eszik, *pirítós kenyert* adott, mert az olcsóbb. Nagy volt a művészpár meglepetése, midőn a jelenetben szereplő és asztalukhoz illesztett „Müller ur” a húst vette ki a tálból, a pirítós kenyeret pedig *Góthéknak* hagyta, akik elfojtott indulattal rági-csálták, miközben a segédszínész mozdón ette a pecsenyét.

A színpadi *pezsgőt* rendszerint szódavízes bor, a legtöbb huszételt csokoládétortaszelet helyettesíti. A *gyümölcsöt* kasirozni szokták és csak a tetejére tesznek pár szem igazi gyümölcsöt. Meg kell még emlékezni a valódi *mézeskalácsról*, amelyet sok-sok példányban egy mézeskalácsos süített a most műsoron levő *Mézeskalács* operett részére.

Irodalom, művészet

A Pompadour.

(A főszereplők a darabról.)

(Saját tudósítónktól.) Nap-nap után zsufolt házak mellett játszva az aradi színház operett együttese a híres *Fall Leó* operettet, a nagysikerű Pompadourt. A darab kasszadarabnak indul és minden jel arra mutat, hogy jó ideig műsoron marad. A szereplők ambícióval játszanak, a rendezés és kiállítás fővárosi nivóju és a nagy sikerű operett után nem érdektelen megtudni, miképpen vélekednek a szereplők a Pompadourról. A vélekedők ezt mondják:

Horváth Mici:

— Tul minden obligát frázison igazán jólesett az a meleg szeretet, amelylyel a közönség a Pompadour premierjén fogadott. Ezt a pompás szerepet csak szeretni lehet és én szeretem is. Örülök, hogy egy ilyen nivós operettelőadás felrázta az aradi közönséget közönyéből. Én láttam a pesti

előadást is és mondhatom, hogy az aradi nem sokban maradt mögötte a pestinek.

Szeghő Lilly:

— Ez a legszebb operett, amelyben valaha játszottam. Annyira tetszett nekem, hogy csak kívülről szerettem volna nézni, de a premier után eldöntötte, hogy játszani sem rossz benne. Így is mindig a kislisszák mögött állok, ha nincsen jelenésem és estéről-estére gyönyörködöm a zenében.

Tompa Béla:

— Mit mondjak? Mint rendező nem beszéltek semmit, helyettem beszélt a Pompadour kiállítás. A szerepem is jó bonviván szerep és olyan partnernővel, mint Horváth Mici, élvezet játszani.

Ekecs Ferenc:

— Azt hiszem a Pompadourral színészi pályafutásom egyik legszebb állomáshelyéhez értem el. A nap-nap utáni nagy siker, taps és kihívás nem erőltetett. A Pompadour győzött és az aradi bájos Pompadour engem győzött le.

Selmeczy, Győző és a többi szereplők

mindnyájan a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoznak a Pompadourról, kiérzik szavukból az a lelkesedés, amellyel csak színész rajonghat valamilyen kedves darabért. A színháznál a hangulat nagyon Pompadour mellettes, és mindenki bizik a kasszadarab hosszú életében. Végül nyilatkozik

Kovács karmester

is, aki azt állítja, hogy hosszú dirigensi működése alatt ritkán találkozott ilyen szépenéjű darabbal. Fall Leó ennél az operettnél, ha lehet azt mondaná, szinte feltöltölte önmagát is. Legvégül nyilatkozik

Róna Dezső,

az igazgató, aki így tesz pontot a nyilatkozatok végére:

— Szeretettel és ambícióval foglalkoztunk a Pompadourral. Én a legjobb operett termékek egyikének tartom. Óriási anyagi áldozatok mellett mégis sikerül Aradon is teljesen fővárosi nivóra emelni ezt a kiállításos darabot. Jól esik, hogy a közönség honorálja a fáradságomat és nap-nap után megtölti a színházat. Ezt én azzal hálálom meg, hogy az ezután következő slágerdarabokat, úgy operettet, mint prózát, a lehető legjobb előadásban hozom színre. Ugyanilyen sikert remélek a *Három gráciától* is, amely március első felében kerül színre.

* Az aradi színház műsora. Vasárnap d. u.: Gül-Baba. Este: Pompadour. (Bérlétszünet.) Hétfő: Pompadour. (A.) Kedd: Pompadour. (B.) Szerda: Pompadour. (C.) Csütörtök: Pompadour. (A.) Péntek: Fehér Kereszt nőegylet jótékony-célú előadása. Szombat: Fehér Kereszt nőegylet jótékony-célú előadása. Vasárnap d. u.: Hattyulovag. Este: Pompadour. (Bérlétszünet.)

* A timisoarai színház műsora. Vasárnap délután 6 órakor és este 9 órakor Pompadour, operette. Vasárnap délután 3 órakor: Falurossza. Hétfőn: Offenbach, nagy operette. Kedd: Bajadér. Szerda: Mintha álom volna. Csütörtök: Viola, az alföldi haramia. Péntek: Szép Heléna.

* Irodalmi előadás. Vasárnap délután 6 órakor a timisoarai belvárosi köz. hitközség dísztermében Szentirmai Ivor tanár előadást tart „Hiob könyve” címen. Belépti díj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

* Az aradi Kölcsey-Egyesület mai, 5 órakor kezdődő irodalmi délutánjának műsora a következő: 1. Csécsy Imréné és Csécsy Imre verseiből felolvas: Anyos Blanka. 2. Falus Lajos dr.: Romain Roland. 3. Strieglé-Martini Hilda: Szonettek. 4. Schubert: Der Neugierige. Szelle: Julia szép leány. Kurucz: Ha elér... Eneki: Alföldy Pálné, kíséri: Szelle Károly dr. 5. Dálnoki Nagy Lajos verseiből előad: H. Harmath Józsa. 6. Olasz Pál dr.: Vázlat egy Robinson tanulmányhoz. 7. Faragó Rezső és Farkas Ferenc verseiből felolvas: Darvas Ernő színművész.

* Az aradi színház hírei. A Pompadour a színház következő hetét is teljes egészében lefoglalja. A hatalmas sikerű Fall operett iránt nem csökken a közönség érdeklődése és így mintegy a közönségnek tesz eleget a színház igazgatósága, amikor továbbra is megszakítás nélkül műsoron tartja a Pompadourt. Ezen a héten már minden kedvezményes szelvényt bevált a színházi pénztár. — Vanja bácsi, Csehov dráma bemutatója március 3-án. — Vasárnap délután a Gül Babát ismétli meg a színház. Gábor deákot Balogh Böske, Gül Babát Gyöző, Leilát Barikó Etus, Mujkót Ekacs játssza.

* Aca de Barbu, a cluji (kolozsvári) opera kiváló művésznője február hó 26-án este 8 és fél órai kezdettel az aradi Kulturpalota nagytermében tartja egyetlen dal és ária estéjét. Zsidónő, Pillangó kisasszony, Ördög Róbert, Tosca, Parasztszűcslet és Carmen operákából áriák, Brahms, Liszt, Dima és Brediceanutól pedig dalok szerepelnek a gazdag műsoron. Jegyek a Libreria Diecezanában, Scherhag kézimunkázletében és este a jegypénztárnál kaphatók.

* A kontremia áldozata. Egy ember, aki nem simyzik, harc a vizumkényszer ellen, Primadonnákról, a közönség izléséről és a mai operetről. Csodadoktor működik. Pécskán. A jótékony művészete. Páris ostroma a béke ötödik évében — ezek a főbb cikkei az Erdélyi Élet legújabb számának.

Véres uccai harcok Szófiában.

(A katonaság megostromolta az összeesküvők házáat. Huz anarchista meghalt, nyolcvan megsebesült, háromszázat tartóztattak.)

Belgrádi jelentés szerint Szófiában anarchista összeesküvést lepleztek le, amelynek célja volt a kormányt fegyveres erővel elkergetni. Cankov még idejében értesült az összeesküvésről és tegnap előtt este, amikor az összeesküvők egy magán házában titkos ülést tartottak csendőrség és katonaság vette körül a házat és formális harc után az anarchistákat levertek. A harcról két jelentés érkezett.

Az egyik jelentés szerint a katonaság nem tudott behatolni az összeesküvők házába, mert az anarchisták, akik fegyverrel és tölténnyel bőven el voltak látva elszáncolták magukat és az ablakokból pergőtűszerű tüzelést kezdtek. Végül is a ház falát az ostromlók leomlották petróleummal és felgyújtották. A tűz gyorsan terjedt tovább és a teljes létszámmal kivonult tűzoltóság nem tudta megakadályozni, hogy a szomszéd há-

zak is tüzet ne fogjanak. A keletkezett zűrzavarban az anarchisták egy része elmenekült, de *három anarchistát a katonák az égő házba szorítottak és ezek valamennyien bennétek.*

Sokkal valószínűbbnek látszik a másik jelentés, amely szerint az összeesküvők házáat csendőrség és rendőrség fogta körül. A rendőrfőnök megadásra szólította fel az anarchistákat, mine azok puskatűzzel feleltek. Erre az időközben megérkezett katonaság segítségével formális ostrom kezdődött, melybe a járőrelők is beavatkoztak. A katonaság gépfegyverrel támadta az ostromot. Hosszu harc után a támadók győztek. *Az anarchisták közül huszon meghaltak és nyolcvan megsebesült.* A rendőrség tegnap háromszáz embert tartóztatott le Szófiában.

Szófiái jelentés szerint az összeesküvéstől a parasztpárt és a kommunisták is távol álltak.

* Uj kuplé. Az aradi kottapiac legújabb szenzációja báró Haan Ödön az ismert bécsi zeneszerző legújabb kupléja „Willst du heute in's Theater gehn”. Minden könyvtárakban kapható.

* A Hunyadmegyei híres rablóbanda összes szereplőit bemutatja a Vasárnapi Újság legújabb száma. Sikerült felvételeket közöl a brassyói ref. egyház impozáns emlékünnepeiről, a Chamonixi téli Olimpiai részleteiről, továbbá a kolozsvári országos koreográfusverseny bajnokairól. Az irodalmi és egyéb rovatok szokottan nívósak és változatosak. Egyes szám ára 15.— Lei.

A meglepetések estélye

(Szenzációs műkedvelő műsor az aradi színházban.)

Az aradi Fehér Kereszt Gyermekvédő Egyesület február huszonkilencedikén és március elsején tartja az aradi színházban estélyeit, amelyeknek műsora tulszárnyalja minden eddigi aradi műkedvelő színházi estély műsorát. A programot, amelynek minden száma meglepetésszámba megy a következő:

Nvifány. Előadja a színházi zenekar. 2. Prolog. Irta: Strieglé-Martini Hilda. Előadja: Hász Ilona 3. Román nemzeti tánc. 4. Faun és nimfatánc. Betanította Faun: Demetrian Jetta. Nimfa: Grünbaum Anny. 5. A kidobott cseléd: Szomorú monolog. Előadja: Lészay Ducika. 6. Coppélia ballett-keringő. Delibea Leótól. Betanította: Gissa Lucca. Lejti: Gantner Lilly. 7. Cukrász-prolog. Előadók: Lészay Ducika, Leölkes Saci, Leölkes Évi, Weinberger Baba, Himmler Bab, Reissfeld Baby, Beregszászy Feri. 8. Buddha templomában. Pantomime. Zene Lakmé operából. Papnők: Demetrian Jetta, Fischer Boriska, Halmos Böske, Kovács Lici. Rabnő: Grünbaum Anny. Buddha István: Grünbaum An-

ny. 9. Perikles látogatása Phidias műtermében. Hector de Roux festménye után. Eredetije a Louvreban. Szobrok: Széll Józsefné. Weinberger Kálmánné, Martzy Hajni. Modellek: Kovács Lici, Pa guba Athene, Serban Margit, Schwartz Rózsi, báró Wasmer Nene. Látogatók: Burza Kornélné Beregszászy Ilona, Diel Mady, Diel Rózsi, Roth Klárika, Szabolczky Magda. Perikles: Zelensky János lovag. Phidias: báró Bohus Zsigmond. Kíséret: Celler Mátyás, Karácsonyi József, Scholtz Károly, ifj. Domonkos Gyula, Himmler Gergely, Kovács Lajos, Martzy István. 10. L'aiglon fantaisie. Irta: Bodnár Zoltánné. Szereplők: Bodnár Klári, Balogh István. 11. Amor tánc. Betanította Luca. Zene: Chopin keringő. Tán colja: Weinberger Lola. 12. Gyermekcsoport. Szavai: Leölkes Saci. Táncol: Reissfeld Baby. Betanította: Adler Eszti. 13. Toinette. Viziáték I felvonásban. Irta: dr. Uhlvarik Béla. Toinette de Russe: Kornis Árpádné, Pierre d'Amour, iró: Karácsonyi József. 14. Karnevál barietenettel. Farsang királynője: Zelensky Zay Klára grófnő. Szereplők: Burza Kornélné, Leölkes Béla, Széll Józsefné, Weinberger Kálmánné, Baross Káta, Bartos Baby, Beregszászy Ilona, Diel Mady, Diel Rózsi, Eleméry Mancsi, Steiner Lóri, Szölösvy Magda, Sorban Margit, Szabolczky Magda, Schwarz Rózsi, Vass Magda, báró Wasmer Klára, báró Bohus Zsigmond, Balogh István, Engel József, Karácsonyi József, Laczay József, dr. Szentgyörgyi Aladár, Scholtz Károly, Szathmáry-Király Antal, Török Árpád, Vikol Zoltán, dr. Vas Zoltán, dr. Ungár Imre. Bemutatásra kerülő táncok: Java, Zelensky Zay Klára grófnő és Paál Jenő. Tango fantaisie. Sik Böske és Blum Árpád, Fox blouese. Keppich Lily és dr. Radó János. Shimmy Zelensky Zay Klára grófnő és Ze-

lensky János lovag. A táncokat betanították Rudi és Teddy táncművészek.

A kitűnő színházi estélyekre hétfőtől kezdődőleg naponként délután 10 órától 12-ig és délután 4 órától hatig a színházi pénztárnál válthatók. Az előjegyzett jegyeket kedden délig lehet kiváltani. Kedden délutántól kezdve az előjegyzett jegyeket is eladták.

HIREK.

A nyugdíjas vasutasok ügye.

(Folyósították a hátralékos nyugdíjakat.)

(Saját tudósítónktól.) A nyugdíjas vasutasok hosszú hónapokon keresztül nem kapták meg illetményeiket. A súlyos miséria rendezését már Mosoiu volt közlekedésügyi miniszter is megígérte és mint most értesülünk végre megtörtént az intézkedés is, hogy az összes késedelmes nyugdíjilletményeket kifizessék a nyugdíjas vasutasoknak. Egyelőre azonban a nyugdíjasoknak csak egy része kapja meg a teljes nyolc havi hátralékot, a többi részére még nem történt végleges intézkedés. Az ez alkalommal elmaradtak részére a városi hatóságok rövidesen kikézesítik a nyugdíj-könyvecskéket, melyeknek alapján március közepén a pénzügyigazgatóságon kifizetik a folyó évben esedékes volt nyugdíjakat. A múlt évi hátralékos nyugdíjra vonatkozólag később várható intézkedés.

A teljes nyolc havi hátralékos nyugdíjakat felvehetik: Ágoston János, özv. Árpási Józsefné, Bíró Ferenc, Bizza Mária, Bedér Ede, Bosakievits R, Bozso János, özv. Clopusch Mánályné, David József, Fischer József, Gábor Lajos, Gerebei Mihály, özv. Györfi Istvánné, Hegyi Antal, özv. Hoffmann Péterné, özv. Horváth Lajosné Hutz János, Majoros János, özv. Muresan Florea Nini János, özv. Serei Ferencné, Schleich Péter, özv. Szabó Jánosné, Szabó Ferenc, Szeles Pál, Szerendan Pál, Thau Mór, Vidor József, Virágh István, özv. Vész Jánosné, Wiesemayer András, Wirthardt Todor és Zodor József, akiknek az aradi pályaudvari árúpénztár fizeti ki a nyugdíjakat. A nyugdíj felvétele két nyugdíj ellenében történik. Az egyik nyugdíjat a múlt év hat hónapjáról kell kiváltani, a másik nyugdíjat ez év januárjól és februárjól. A nyugdíjblanketták a fizetéstől egy-egy lej ellenében vásárolhatóak. A fel soroltak a hátralékos nyolc havi nyugdíj felvételét már hétfőn, február 25-én megkezdhetik.

— Az aradmegyei prefektus vizsaszatérése. Az aradmegyei prefektura ma táviratot kapott Bucuresztől Georgescu János belügyi vezérfelügyelőtől, Aradmegye prefektusától, amelyben arról küld értesítést, hogy hétfőn reggel érkezik vissza Aradra és akkor veszi át hivatalának vezetését.

— Lelkészek áthelyezése. Pacha Ágoston püspöki helynök Erős János esákovai káplánt Józsefszállásra helyezte át, míg Székely Ferenc resicai káplánt Csákovára helyezte.

— Halálozás. Geistlinger Ferenc, Timisoara volt képviselőjének anyja özv. Geistlinger Jánosné ma meghalt. Temetése vasárnap délután fél-négy órakor lesz. A halottat a gyárvárosi temetőben helyezik el.

Kulturpalotában

Február 27. szerda	este 1/9	Uferini és tár-sulata
Február 28. csütörtök	este 1/9	Uferini és tár-sulata
Február 29. péntek	este 1/9	Uferini és tár-sulata
Március 1. szombat	d. u.	4 Uferini és tár-sulata mérsékelt helyárakkal
Március 1. szombat	este 1/9	Uferini és tár-sulata
Március 2. vasárnap	este 1/9	Uferini és tár-sulata utolsó előadás.

Jegyek Blochnál.

— **Egészségügyi személyzet kinevezése.** Az aradi egészségügyi igazgatóságon dr. Demian Aurel igazgató elnöklésével ülés volt, amelyen résztvettek dr. Gróza János kórházi főorvos, dr. Bradean Athanasz megyei főorvos és Jonescu Mihály egészségügyi irodaigazgató. Az ülés az aradi egészségügyi igazgatóság körletébe tartozó megyék: Arad, Temes, Torontál és Krassó-Szörény megyék kinevezésre előterjesztett egészségügyi serédszemélyzetének véglegesítésével és kinevezésével foglalkozott. Az ülés folyamán ötvenhárom kinevezést hagytak jóvá, amelyből a kinevezettek a legrövidebb időn belül értesítik.

— **A timisoarai antiszemita tüntetés.** A nemrég lezajlott timisoarai antiszemita tüntetés ügyében Ericharia törvényszék bíró ma száz tanult hallgatott ki. A gyanúsított egyetemi hallgatók az vallják, hogy nem ők kezdték a demonstrációt, hanem csak véletlenségből keveredtek az ügybe. A nyomozás folyik, ellenben még eddig nem sikerült megállapítani, hogy kik verték be a zsidó liceum ablakait.

— **Kanyaró Aradmegyében.** Aradvármezeje orvosi hivatala ma jelentéseket kapott Konopról és Galsárról, amelyek szerint az iskolás gyermekek nagy számban betegedtek meg kanyaróban. Dr. Bradean Athanasz megyei főorvosnak az a véleménye, hogy a szülők tekintélyes része megfelelő téli melegruha hiányában nem engedti iskolába ebben az időben gyermekeiket és járványos betegséggel indokolják gyermekeiknek az iskolából való elmaradását. A főorvos ma kiutazik Konopra és Galsára, hogy a helyszínen és személyesen győződjön meg a jelentésekben foglalt adatokról és ha tényleg járvány fellépéséről van szó, megtegye a szükséges intézkedéseket.

— **Banktisztviselő nyugdíjigénye.** Érdekes pert tárgyaltak ma a temesvári polgári törvényszék előtt. Mosorka Bozsida több mint tíz évig volt a Timisiana bank tisztviselője és a napokban szembajja miatt visszavonult a szolgálatból. A bank kiutalta a tisztviselőnek a felmondási időre járandó illetményt, sőt segélyt is felajánlott, azonban nyugdíjat nem akart fizetni. A nyugdíjat azzal az indokkal tagadta meg, hogy a banknál nem szokás nyugdíjat fizetni. Mosorka beperelte a Timisiana-t és a törvényszék ma tartott tárgyalásán a bíróság a tisztviselőnek 1060 lej havi nyugdíjat ítél meg. A bank megfellebbezte az ítéletet. Az ügygel több, mint valószínűleg a semmitörvényű is foglalkozik még, mert az ügynek elvi jelentősége is lesz.

— **Honti Tibor fogsága.** Honti Genál Tibor kivándorlási csalásokkal gyanúsított vizsgálati fogságban lévő kivándorlási ügynök ma szabadlábrahelyezés iránti kérelmet nyújtott be a vádtaanához. Kérelmében arra hivatkozik, hogy főnöke, dr. Stein János timisoarai ügyvéd a károsulakat kielégítette és így az ellene érkezett feljelentéseket visszavonják. Az ügyészség nem járult hozzá. Genál Tibor szabadlábrahelyezéséhez és ezért a vizsgálati fogoly kérelmét a bíróság elutasította.

— **Feljelentés egy baptista agitátor ellen.** Érdekes feljelentés érkezett néhány nappal ezelőtt egyik aradi hatóságához. Egy aradi görög keleti lelkész feljelentés alakjában felhívta a hatóságok figyelmét arra, hogy Aradon egy baptista agitátor a görög keleti hívőket baptista vallásra csábítja. A feljelentést továbbították az aradi törvényszéknek. Az ügyészség elrendelte a nyomozást az ügyben.

— **A csaló tisztviselő fogsága.** Mai számunkban megírtuk, hogy Marinescu Viktort, a csalással gyanúsított aradi munkafelügyelőségi tisztviselőt a főügyész rendelkezésére őrizetbe vették és átkísérték az ügyészségre. A vizsgálóbíró döntéséig Marinescu őrizetben marad.

— **Merénylő rendőr.** Súlyos bűnre vetemedett Luca Moise timisoarai rendőr. Sógornője, feleségének nővére, egy tizenhét éves beregszói asszony bejött hozzájuk látogatónak. A rendőr és jóképű sógornője egyedül voltak a lakásban. Az asszony elálmósodott és lefeküdt. Ekkor a rendőr szerelmi kívánságokkal ostromolta az asszonyt, majd hirtelen kést rántott a ezzel támadt a sógornőjére. A szerencsétlen asszony, akit halálos fenyegetésekkel kényszerített a brutális ember, hogy meghallgassa, megtette sógora ellen a feljelentést, amelynek alapján a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek. A szerencsétlen asszony a kiállított igazalmak következtében súlyosan megbetegedett.

— **Felboncolták az elhunyt zenészt.** Tegnap számunkban megemlékezünk arról, hogy Rácz Árpád temesvári népzeneész gyanus körülmények között meghalt és az ügyészség elrendelte a hulla felboncolását. A holttestet ma felboncolták Parchem József vizsgálóbíró és dr. Joseph Arnold és dr. Urbanet Ede orvosok jelenlétében. Az orvosok a hulla belsőben lúgkö szerű anyagot találtak, amelyet a bucurestli orvosai vegytanvizetbe küldtek megvizsgálás végett.

— **Ingyen előadás a tuberkolózisról.** Dr. Hollós József, az ismert tüdőspecialista vasárnap, február 24-én a timisoarai gyárvárosi vigadó nagytermében előadást tart a tuberkolózis gyógyításáról és leküzdéséről. A kiváló tudós, aki értesüléseink szerint Amerikába kapott meghívást, rövidesen elhagyja Timisoarát s így bizonyos, hogy az előadás óriási látogatótságnak fog örvendni.

— **Elítelt család.** A timisoarai törvényszék büntető tanácsa ma Ghieser Dimitriu István földműves ügyét tárgyalta, aki azzal a váddal állt a bíróság előtt, hogy felfüggesztett módon megcsalt egy ujaradi járásban lévő községben lakó parasztot. Olasz leányával nemrég meg látogatta Otea Nikolaj nevű ismerősét és elmondotta, hogy egy olyan szer van birtokában, amelyvel hamispénzt tud gyártani, anélkül, hogy valaki arra rájöjjön. Ellenben erre pénzre van szüksége. Ezzel az ürügyvel kicsalt Ot reától 13.000 lejt. Amikor Otea látta, hogy becsapták, feljelentette Olaszról a törvényszéknek. A bíróság a csalót három havi börtönnel ítélte.

Amikor a sötétség leszáll...

Az este beálltával az amugy sem forgalmas ujaradi út még csendesebb lesz. Az elhagyatott utcát komorabbá teszi a távolabb eső gyarak sötétségbe nyúló tömege és a csendet csak a fetelepeket őrző kutyák vonyítása zavarja meg. Csak néha-néha siet haza egy elkésett ember, aki azon igyekszik, hogy minél hamarabb háta mögött hagyja az elhagyatott utat.

Az út egyik fagyos padján két sötét árnyék ül, mozdulatlanul egymást átölelve, csendesen suttogva. Ők nem érzik a süvítő hideg szelet, összesimulva beszélgetnek, talán a sivar jelent szinezik ki ragyogó jövőnek. Nem hallják, hogy valaki közeledik feléjük és nem látják, amint a lámpa fénye rávetődik a közeledő alak oldalán csillogó kardra.

— Kik vagytok?!

A szerelmes pár felriad, felugranak a padról és remegve állnak a rendőr előtt.

— Adjátok elő az igazolványokat, — szökt rájuk szigorúan.

Igazolvány... A szegény, rongyos fiú talán azt sem tudta, hogy mire jó, talán nem is látott olyat. A rendőr villanylámpát vett elő és a fényt a két arcra irányította. Azok lesütötték a szemüket, a két gyerekes sápadt arc remegett a félelemtől. Mind a kettő egészen fiatal, szinte gyermek volt, a fiú 16—17, a leány 13—14 éves.

— Ilyen gyerekek és máris kezdek, — dörmögte a rendőr. — Hol laktok?

A fiú remegő hangon mondta be az egyik külvárosi utcát.

— Hát ha nincs igazolványotok,

— **Sorozás.** Ma közölte a különböző érdekeltektől a vár megyei prefektúra a katonaságnak a sorozásokra vonatkozó rendelkezését. A rendelet szerint az egész országban február 28-án kezdődnek meg a sorozások, így Aradon, Aradmegyében, Temesváron és Temesmegyében is. Arad városában és az aradi hadkiegészítő parancsnokság körletéhez tartozó területen két sorozóbizottság működik. Az első számú aradi bizottság elnöke Georgescu Ilie ezredes, aradi hadkiegészítő parancsnok. A második bizottságnak szintén egy ezredes az elnöke. Az első bizottság körletébe tartoznak Arad, Ujarad, Perjámos, Nagyszentmiklós, Pécska, Ineu (Borosjenő). A második bizottság körletébe a következő járások tartoznak: Halmagiu (Nagyhalmagy), Sebis (Borossebes), Ternova, Siria (Világos), Radna és Arad városa. Az aradi járásban három székhellyel soroznak, még pedig: Gyorokon 28 és 29-én, Micalacan 1. és 3-án, Curtician 5. és 6-án. Sorozásra az 1903. évben születettek kerülnek, akik az 1925-ös évfolyamhoz tartoznak. Ugyancsak meg kell jelenni a sorozóbizottság előtt azoknak az 1880—1896. években született férfiaknak, akik eddig még nem voltak a katonai ellenőrzésben nyilvántartva. A sorozásra születési bizonyítványt kell elvinni. A sorozások Timisoarán február 28-án kezdődnek és április hó 17-éig tartanak. Sor alá kerülnek az 1901, 1902. és 1903. évben s azok az 1876—1898 közötti években született egyének, akik eddig nem jelentkeztek ellen-

Kis riport a csendes ujaradi útról egy idillről és a jószívű rendőrrel.

akkor velem jöttök be a rendőrségre.

A rendőrségre... Fantáziájuk tudjisten miket mesélt nekik, hogy milyen helyre akarják őket vinni. És egyszerre, mintha valami lenyomta volna őket a földre, mind a ketten egyszerre estek térdre a fagyos földön.

— Ne bácsi, többet nem tesszük, — A rendőr letekintett a két térdelő gyerekre, mit csináljon velük, hisz nem is bűnösök. Furcsa érzés fogta el, amikor a két vézna, nyomorult kis testre pillantott... előtte még nem térdelt senki. A komor hivatalos arcon egy hűvös, jószívű mosoly suhant végig.

— Menjetez haza és többet ne lüssalak meg benneteket. Most az egyszer nem esik büntőrástok, de pusztuljatok haza és ne csavarogjatok éjjel az utcán.

A két gyerek felállt és a rendőr megfogta a vállukat. Talán hazafelé akarta lődítani őket, vagy gyengéd nyakdevest adni nekik, a vége az lett, hogy megsimogatta arcukat. — Kis gazemberek — azzal tovább ment, Az árnyéka mindig kisebb és kisebb lett, lassankint eltűnt a távolban. A két gyermek pedig egymásra nézett, majd lassan ők is elindultak haza. Kéz a kézben, mint ahogyan két pajkos gyerekekhez illik.

Az ujaradi út pedig ismét elhagyatott lett és csak a kutyák ugattak szüntelenül. Talán a lefolyt jelenet tárgyalták. Két külvárosi szegényes házban pedig tán éppen most mosolygott boldog ábrában két szerelmes gyerek... (m. r.)

örző szemétt, valamint az 1898 és 1902. év között született család-fenntartók, akik mentesítve vannak a szolgálat alól.

— **Székhámos áldetektív.** Veszedelemes áldetektív tartóztatott le ma az aradi állományrendőrség. Az utóbbi időben egy jólöltözött fiatal ember járt házról-házra és ott igazolványokat kért és vizsgálatot tartott. Azokban a házakban, ahol megfordult, észrevették, hogy kisebb-nagyobb értékű tárgyak eltűntek. Feljelentést tettek a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás a tolvaj kézrekerítésére. Ma délelőtt sikerült letartóztatni az áldetektívet, akinek az igazolványából kiderült, hogy Robert Mátyásnak hívják és legutóbb hasonló módon Temesváron garázdálkodott. Robert Mátyást ma kihallgatta a rendőrség és beismerte, hogy már hónapok óta abból él, hogy detektívnek adja ki magát és ha alkalmat van a hozzáférhető tárgyakat elloplja, vagy pedig a megrémített embereket megszarolja. A székhámos áldetektívet átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Jelmezek** Faludi Károly szénésznél Arad, Strada Misloc (Közép-ucca) 22. szám.

— **Az Aradi Fáklya** mai legújabb száma szenzációs cikkeket közöl. Al megtalált ékszer mint válók, Wolff Jenő, a szerencse fia, A botrányba zuhant színműből, Turlendana részeg, A házasságokat az égből kötik, Egy hét életéből, A modern Piroska és a farkas, Jönnek a szűnszek, Tréfás apróhirdetések, stb.

— Uj táncanfolyam nyílik kezdők és haladók részére Kiss Anca táncanő vezetése mellett Str. Bucur (Eötvös-utca) Mayer Tóni vendéglő külön helyiségében.

— Egy varázsló élete. Timisoarán nagy sikerrel szerepelt 10 napig zsufoit házak előtt Alfredó Uferini. a nagyszerű olasz bűvész, aki a legelső varázsló az artisták színes hadseregében. Uferini már a févilágot beutazta és mutatványai olyan eredetiek és annyira megmagyarázhatatlanok, hogy a közönség a csodákban való hittel hagyja el a színházat. Uferini egy Olaszországban, Franciaországban és Németországban közismert nagy varázslónak. Guilmo Uferininek a fia. 7 éves korában nagy turnét tett édesapjával a világ körül — mindegyik világérszben szerepeltek együtt. Midőn Colombóból Sanghaiba utaztak, hajójuk elsüllyedt és teljes felszerelésük megsemmisült. A fiatal és öreg Uferini megmenekültek. Ekkor primitív felszereléssel beutazták Kinát és itt régi kínai trükköket sajátítottak el — melyek még ma is feltalálhatók Uferini Alfredo műsorában. Ezeket a kínai mutatványokat európai művészek közül csak Alfredó Uferini ismeri. Egy hamburgi kereskedőhajóval Hamburgba utaztak vissza — és Alfredó ott átvette apja titkait és már önmaga kezdett szerepelni. 1888-ban lépett fel először a berlini télikertben — és ezután kezdte meg külföldi diadalutját. Először Skandináviába, Franciaországba, Angliába és Hollandiába utazott és az uralkodócsaládok mindenütt kitüntették. Közben Hessen nagyhercege és Frigyes Ágost szász király, legutóbb Sándor orosz király udvari művészként nevezték ki. Uferini az első illuzionista és bűvész a világon és ez köz tudomásu az artistatársadalomban. Mutatványai nemcsak eredetiségükkel lepik meg a közönséget, hanem azzal a hallatlan és emberfeletti közlgyességgel is, amellyel a produkciókat bemutatja. Jelenleg a fiaival utazik — a legüvegebb köztük Fredi Uferini, aki mindenben apja nyomdokaiba lép. Uferiniké f. hó 27-é, szerdán kezdik meg 5 napos vendégjátékukat Aradon, a Kulturpalotában. Jegyek Blochnál már kaphatók.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

— Az aradi borbély- és fodrászmesterek nagybálya március 2-án (vasárnap) a Fehér Kereszt szálló nagytermében. A bál sikere érdekében a rendezőség fáradságot nem kímélve nagy előkészületeket tesz.

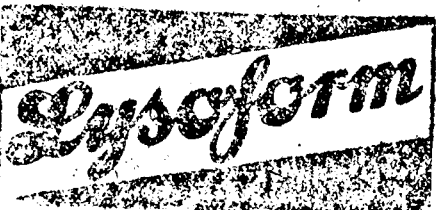
— Béreljen Kerpel könyvtárban

— Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak bálya a Fehér Kereszt nagytermében március 22-én — AAC. tea vasárnap, február hó 24-én d. u. 5 órai kezdettel a Központi étterem nagytermében.

— Thèmes táncanár jelmezbálya március 1-én a városligetben.

Mindenki tudja

mi a világhírű

a legelterjedtebb, leghatékonyabb fertőtlenítőszer. Bakteriális hatását Európa legelső bakterológusai elismerték. Szagtalan! — Nem mérgező!

Nőknek nélkülözhetetlen!

— Az Egyetértés sportegyesület március 2-án tartja jelmezbáliját Aradon, a Központi helyiségekben.

— Február 24-én tartja a női felső kereskedelmi iskola műsoros estélyét a Crucea Albaban.

— Alkalmi vételek arany és briliáns ékszerekben Waldmannál, Piata Avram Iancu (Szabadság-t.) 14

— Dívatos férfingek, harisnyák legelőcsöbbsen Szücsnél Arad, Motor-állomással szemben.

— Tündérszép lesz a Brázav Najádcrém-től. Mindenütt kapható! Nagybán Hehs és Klein cégnél Arad.

— A LEGIOBE gyártmányu új órák CSAKY-cégnél: Aradon (a városházával szembeni épületben.) Salát műhely!

— Baruch Ernő dr., Halb-in tanár bécsi nőgyógyászati osztályának és a berlini am Urban szülészeti intézetnek v. műtőorvosa, több évi tanulmányut után, nőgyógyászati és szülészeti működését megkezdte. (Diathermia kezelés, hólyagtükrözés.) Rendel 10—11 és 3—5, Timisoara, Józsefváros, Horgony-ház. Bejárat Bonnáz-ucca 21. és Begabalsor.

— A régi álarcosbálak kedves, discret hangulatát varázsolják farsang szombatjára, március hó 1-én a Központi nagytermébe az AAC. old-boy-ok. Az estély a jelmezesek felvételével kezdődik, az old-boy jazz-band pattogó zenéjére, ez okból kérjük a jelmezes hölgyek és urak pontos megjelenését 9 órára.

— Aca de Barbu a cluji (kolozsvári) opera művésznője e hó 26-án este 8 és fél órai kezdettel az aradi Kulturpalota nagytermében tartja egyetlen dal- és aria-estélyét. Jegyek a Libraria Diecezanában és Scherhánál, este pedig a jegypénztárban kaphatók.

Aradi mozi hírek.

• Mindenki kagyni fog az Apolló színház vasárnap délelőtti matinéján, melynek keretében ötletes vigjáték: Mackó ur utazásai kerül vetítésre. A matiné jegyeit délelőtt 9 óráig árulja a pénztár.

• Vasárnap és hétfőn vetíti utóbbira az Apolló mozgószínház az utóbbi évek leghatalmasabb filmdramáját: Monna Vannát. Florenz és Pisa háboruja elevenednek meg szemünk előtt, melynek megoldása az asszonyra: Monna Vannára vár. A hatalmas ellenfél egyet óhajt: Monna Vanna csodaszép testét mindössze egy köpeny födje a éjszakának idején így jelenjen meg előtte. A film drámai hatása csodálatos: minden jelenet kö-

lön esemény, mely tökéletes befejezéshez ér el. A vasárnapi előadások 3, 5, 7 és 9 órakor, a hétfőiek pedig kivételesen 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

• Óriási érdeklődés nyilvánul meg már napok óta az Apolló mozgószínház vasárnap délelőtti Mackó-filmje iránt. Ezért a moziigazgatóság

vasárnap délutántól kezdődőleg a józsu, humoros Mackó utikalando-kat, amely ugy gyermekeknek, mint felnőtteknek egyaránt kellemes mulatságot jelent, az Urániában rendez Tíz évre ítélték a kiskunhalasi gyilkadások keretében vetített. Mackó utazásai még hétfőn és kedden marad műsoron az Urániában.

LEGUJABB.

OLASZ—JUGOSZLAV BARATKOZÁS.

Rómából jelentik: Lapjelentések szerint Jugoszlávia Olaszországnak teljes szabad utat engedett az Adria keleti részére és Albániába. Ennek fejében Olaszország ígéretet tett, hogy támogatja Jugoszláviának Szalonikre vonatkozó annexiós terveit.

A NAPTAREGYESÍTÉS ÜGYE.

Bucurestből jelentik: A szerb patriarchatus hivatalos útiratban értesítette a román szinódust, hogy hozzájárul a naptáregyesítéshez. Amennyiben a görög katóli egyház legelőbb tanácsa a kon-

stantinápolyi szent szinódus is magáévá teszi a tervet, a naptáregyesítést még ez évben végrehajlják.

TIZ ÉVRE ÍTÉLTÉK A KISKUNHALASI GYILKOST.

Budapestről táviratozzák: A budapesti katonai törvényszék ma délután kihirdetett ítéletében Tassai Oergelyt, aki 1921-ben Kiskunhalason meggyilkolta Schwartz Sándor biztosításiügynököt, mert állítása szerint az ébredők plakátját letépte és a gyilkosság után társaival kirabolta, havonta egy napi böjttel és sötét zárkával szigorított tíz évi súlyos börtönrre ítélte.

Mussolini új frontja.

Franciaország közeledik Anflia flottafegyverkezésével szemben. — Meg akarja teremteni a Földközi tenger gazdasági antantját.)

Bondontól táviratozzák: A Herald párisi tudósítója jelenti, hogy Mussolini, az angol tengeri haderő terhődtségi törekvéssel következtében Franciaországhoz közeledett és arra igyekszik rábírti a francia kormányt, hogy a Földközi tenger számára gazdasági antantot és politikai érdekösséget teremtsen. Ezt a javaslatát azzal is megokolja, hogy a washingtoni leszerelési konferencia Franciaország és Olaszország tengeri haderejét méltatlan módon korlátozta és hogy Anglia erős tengeri fegyverkezésére való tekintettel szükséges az, hogy a Földközi tengeren a latin népek a leszerelés revízióját vizsgálják keresztül.

Peidl cáfol.

(Meg van elégedve londoni utjával.)

Budapestről táviratozzák: Peidl Gyula a magyar szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának vezetője, aki tegnap érkezett haza Londonból és akinek londoni utjáról annyit irtak, ma nyilatkozott. Peidl kijelenti, hogy soha nem állította azt, hogy az angol kormány meghívására ment ki és ott semmiféle szerződést nem kötött. Egyáltalán nem gondolt a magyar külföldi kölcsön elgúncsoldsára és kéri a közvéleményt, ne adjon hitelt ilyen kitalált híreszteléseknek. Az tény dolog, hogy Londonban találkozott Károlyi Mihálylyal, de nem voltak közöttük tárgyalások. Nyilatkozata végén hangsúlyozta, hogy utjának eredményével meg van elégedve, mert az angolok melegen érdeklődtek a magyar állapotok iránt.

Megérkeztek a tavaszi szezon legujabb szövet ujdonságai

140 cmt. szél. Coveroot ...	Lej 465.—tól	100 cmt. szél. Selyem Marockain	Lej 249.—161
140 " " Gyapju Gabarden	Lej 330.—	100 " " " Crepe Liz	Lej 325.—
140 " " Taft utolsó	" " " " " " " " " "	100 " " " " " " " " " "	Lej 249.—
140 " " divat...	Lej 473.—	140 " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " "
140 " " Marocain	Lej 505.—	paplanra ...	Lej 289.—

Csügünk kizárólagos különlegessége:

Nyers selyem minden színben ... Lej 198.—

Paplan selymek, satenok, butorbehuzó selymek, goblenek, vásznak, schiffonok stb. stb. óriási választékban a

V. MISSIR FII & Co. S. A. divatáruháza, Arad.

Mennyit költ ruhára az elegáns nő.

Amíg a finom brokatselyemből estélyi ruha

lesz. :: Költséges passzió az elegancia ::

Az indiakrét divatárus, szabó és cipész ...

(Saját tudósítónktól.) Ma a korzó már nemcsak amolyan jó polgári színhely, ahová a jószándéku emberek kijönnek, hogy friss levegőt szívesen. Ma a korzó, különösen kedvező időben, beillik kisebbfajta divatkiállításnak is: ha valaki megáll a korzó egy sarkán, valóságos divat tanulmányokat tehet, sorra elvonulnak előtte a legújabb kreációk és a szem szinte elfárad a sok nézésben. A hangverseny és a színház is, amellett, hogy kultúr hely, egyúttal találkozóhelye az eleganciának és egy a színpadon, mint a nézőtérén a legszédületesebb eleganciájú hölgyek csinálnak hatalmas reklámot. Poiret, vagy Paquin mester egy-egy új remekének, ami itt nálunk sem sokban különbözik a párisi eredetétől. A káprázatos bál toalettek mindenél fényesebben demonstrálnak a divat mellett, a drága arany és ezüst brokát selymek leheletünöm creppek úgyszólván beszélnek.

A kíváncsiság nem hagyja nyugodni az embert, meg tudni, vajjon mennyit is költenek az elegáns hölgyek havonta divatra, milyen pénzösszegek vándorolnak a bő férfi zsebekből a divatárus és szabónó Wertheim-szekrényébe. Kissé be akarunk pillantani az Istennők, eszmények, tünemények, az elegáns nagyságos asszonyok és a „hódító megjelenésű” hölgyek féltett titkaiba. Ők maguk ugyan nem árulják el titkukat, de a divatárus és a szabónó, akik rideg üzletemberek és könyveket vezetnek, már kevésbé titkolóznak.

(Mit mondanak a divatárusok.)

A divatárusok ezt mondják:

Bizony kérem, nem kevésbé kerül ma egy elegáns hölgy. Gondolja csak el. Az a szép szőke elegáns asszony, aki után mindenki megfordul a korzón, tudja a doktorné, havonta tizenkét pár selyemharisnyát vásárol tőlünk, ez maga csak négyezer lej. Azután még kell neki pongyola, meg keztyű és egyéb apróság. Nálam minden hónapban átlag mintegy nyolcezer lej. De most csináltattam a bál szezónra egy gyönyörű aranyos brokát selyemruhát, ami a hozzávaló díszrel szintén nyolcezerbe került. A múlt hónapban csak ettől az urasszonytól magától 20.000 lej kaptunk anyag fejében. De menjünk tovább. A karcsu vöröshajú ügyvédné szintén divathölgy számba megy. Ennek folyószámlája van nálunk és havonta 10.000 lej kapunk tőle. És ilyen folyószámlás hölgy nagyon sok van. Nem is gondolja, milyen összegeket képes egy-egy tetszeni vágyó hölgy elkölteni selymekre.

— Kit tartanak Önök a legelegánsabb nőnek?

— Nem mondhatjuk meg, mert nehéz lenne ezt megállapítani. Bárán felsorolhatunk tíz olyan nőt, akikre a legelegánsabb jelző bátran ráillene. Annyi azonban tény, hogy a legtöbb bálon egy nagyvállalat vezető állásában levő tisztviselőjének a felesége olyan artisztikusan elegáns ruhában jelent meg, hogy általános felkiáltást keltett. Nem azért mondom, mert a kelmét nálunk vette, hisz mindenki elismerte, hogy

— Még valamit. A nem kimondottan divathölgyek havi számlája mennyit tehet ki.

— Hát kérem, a kereskedők, ügyvédek, orvosok, igazgatók és főtisztviselők feleségei is elköltenek havonta divatcikkekre és kelmékre 4—5 ezer lej. Az egyszerűbb asszonyok is átlagban 1000—1500 lej.

(Csevegés a szabónókkal.)

— Kedves nagysád, mondja meg színtén, az előkelő és gazdag hölgyek milyen összegeket tesznek le názának asztalára úgy minden hónap elején?

— Nehéz erre felelni. Egy-egy estélyi ruha, vagy prémium szegélyezett kosztüm természetesen a kelmét nem mi adjuk, belejön 2—3000 lejbe. Most van a bál szezón, most nekünk is van egy kis szezónunk. A legtöbb elegáns és gazdag asszony havi számlája kiész 4—5000 lej. A kevésbé gazdagoké, már értem alatta a nem kimondottan milliontos asszonyoké, szintén 1500—3000 lej. Még a legegyszerűbb nő is átlagban nálunk 500—1000 lej minden hónapban. Nagy baj, hogy a takarékos asszonyok sokat átalakítanak, meg házi varrónókkal dolgoztatnak, de ezek csak fuserálni tudnak. Nézze meg ezt a selyemruhát, ami a próbababán van, nem úgy néz ki, mint egy költemény. (Tényleg úgy néz ki.) Azután meg az is baj, hogy a gazdag asszonyok sokan Bécsből és Pestről hozatnak divatruhákat. Mint ha azok szebbek lennének, mint a mieink. Felveszem a versenyt velük, de hát tetszik tudni, a franc: Budapest, Bécs, az elegánsabb és még egyszer annyiba kerül. Mit csináljunk...

(A cipész is hozzá szól a kérdéshez.)

A cipész, aki a kérdéshez hozzá fog szólni, éppen mértéket vesz egy pár fél lakk női cipőhöz. A láb, amelyről a mértéket veszik, idegesen fűködözök, a tulajdonosnője pedig elpirul. Tíz perc múlva a láb is, meg a tulajdonosnője is kiinn van az utcán és a mester megkezdi hozzászólását:

— Harminc éve vagyok a város legelső cipésze és mondhatom, hogy soha annyi női cipőt nem csináltam, mint mostanában. Régebben az volt a fontos, hogy jó talpat és erős bőrt adjak, hogy soká tartson, ma ez igazán nem számít. Fő, hogy a cipő elegáns és fess legyen. Merem állítani, hogy egy jobb kundschafinak havonta kell egy pár cipő: fél lakk, egész lakk, magas barna, fél barna, azután brokát és selyem, estélyi cipők, nyáron tennisz cipő és így tovább. Én megkapom minden hónapban a magam ezer lejt egy-egy jószagu, fényes dámtól. Higgye meg, nem keresek sokat, mert sokba kerül az anyag és a nagyságok olyan kényesek. A nem nagyon divatos dámták is 500 lej költenek havonta cipőre.

— Mondja mester, de őszintén, kinek van a városban a legelegánsabb lába? Maga, szakértő ezen a téren, hisz sok ezer láb megfordult már a kezei között.

— Kinek van a legelegánsabb

lába? Annak a magas karcsu fővörsénak, hisz maga is ismeri, minek mondjam meg a nevét. Tudja, olyan szép karcsu bokát még nem láttam. És a lábujjai is olyanok, mintha szobrász faragta volna ki őket. A vékony selyemharisnyán keresztül érzem, amikor mértéket veszek. Ennek a hölgynek örömmel csinálom cipőt. Áldom az Istent, hogy a cipész pályára vezérelt és ha még egyszer megszületnék, megint cipész lennék.

— Nagy kjon maga.

— Hát kérem, mit csináljon az

ilyen magamájta szegény öregember. Nem tudom lehunyni a szemem, ha szépet látok.

Mindenki láthatja, hogy a divat bizony nagyon éhes bálvány, akit örökké kell tölteni pénzzel, mert sohasem lakik jól. Hogy a sok fényes, elegáns hölgy honnan veszi azt a tenger pénzt, ami a toalettekre szükséges, azt a cikkíró sem tudja. Mindenesetre nyitva hagyja maga mögött az ajtót — mindenki gondolja azt, amit akar... (k. s.)

Egy világhörüli ut — öt perc.

Félmillió lejtbe kerül a föld körülhajózása. — Ajánlatos idehaza maradni.

A világhörüli utazók konjunkturája erősen lehanyatlott mostanában és különösen nálunk. Ma még Aradól, vagy Temesvártól Bucurestibe is sok gondot okoz az utiköltség, hát még ha Oceanjáró gőzösök hátán kalandozza be a világot valamilyen merész ember. Miután azonban utazni mégis kellemes, föld körül utazni meg egyenesen gyönyörűség, némi tájékoztatást nyújtunk arról, hogy mibe kerül egy ilyen kis világhörüli kirándulás. Nem kell hozzá egyéb, mint újjunkat szépen ráillesszük Európa, Amerika, Afrika és Ázsia térképére, elővesszük a prospektusokat és a sok okoskodás és tervezgetés eredményét szépen leírjuk. Ime a leírás:

Aki a földet körül akarja hajózni, — mondja a Cook-iroda, a legtanácsosabb, ha Cherbourgba indul. Az útvonal ebbe a kies francia kikötőbe a következő: Arad, vagy Temesvár, Budapest, Wien, Buchs, Zürich, Basel, Belfort, Páris, Cherbourg. Ez a kis utazás másodosztályon háromezer lej. Gyorsvonat másodosztályról, vagy pláne elsőről jobb nem beszélni. Innen sokféle irányba lehet indulni, de ajánlatos, ha azt az utat követjük, amelyet egy nagy amerikai hajóársaság turalajója programmba vett. Ez a hajó Londonból indul, tehát 600 lejt ér a kelet felé menni a nagy angol metropolisba és megvárni a hajót. Ha ez a tengeri csoda mégis elindul, világhörüli utat követve lesz Londonból a földközi tengeren át Egyiptom, Suez, Ceylon érintésével Jáva (itt mindjárt lehet egy friss jávat táncolni), a Filippi-szigetek, azután Kína és Japán, Japánban a Csendes Óceánban át San-Francisco, onnan a Pacific-vasuton New-Yorkba és hajón vissza Londonba. Ez az utat elég egyszerű, mert nem terjeszkedik ki Afrikára és Ausztráliára, de kívánatra házhoz szállítanak ilyen komplikált utat is.

Az amerikai társaság számlázása szerint egy ilyen kis utazás csekély egy esztendőig tart és ötszáz angol fontba kerül. Ha a font-közép árfolyamát vesszük alapul bucarestii jegyzés alapján, 460 ezer lej mindjárt kikerül. Ebbe már bele vannak számítva a parimenti kirándulások, a szállás és étkezés, a vezető, autó és tolmács. Ehhez még hozzájön egy jó pár ezer lejnyi bevásárlás, az utiköltség innen Londonba és vissza, a fél millió egy-kettőre kikerekedik. Aki azonban a világ minden tájára el akar jutni, az ne sajnáljon ezer fontot, vagy közel egy milliót és megláthatja a már említett világhörüli

szeken kívül Afrikát és Ausztráliát is.

Filozofikusan nézve a dolgot, igazán nem érdemes az embernek elutazni a világ körül csak azért, hogy ismét odakerüljön vissza, ahonnan elindult. Ezért a pénzért, illetve ezért a félmillióért mindjárt itthon is maradhat és kiadhatja havi tízes kamatra a pénzt, feltéve, ha megvan a félmilliója. Ebből az a haszna lesz, hogy nem löki a pénzt a tengerbe sőt egy év alatt meg is duplázódik. Sokkal egyszerűbb és olcsóbb mulatság, ha az ember borongós vasárnap délután előveszi a föld térképét, előveszi a lekszikont és szépen odahaza körülutazza — elméletben a földet. Megtakaríthat vele egy évet is, mert ez a földkörüli ut alig tart tíz percig...

Ellopták a francia légi flottának titkos motorterveit.

(A kémszervezet négy tagját letartóztatták.)

Párisból jelentik: A francia hadvezetőség és a francia közvéleményt óriási izgalomba hozta azoknak a letartóztatásoknak a híre, melyeket a párisi rendőrség eszközölt. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a francia hadsereg legfeljebb fejtettebb fejtveremének, a légitöltőnek több fontos titkát lopták el a hadi repülőgépeket gyártó gyárakból. A francia hadvezetőségre nézve annál kínosabb az eset, mert éppen a francia légi haderő az, amelynek kiépítésén lankadatlanul fáradozik, mert benne látja a francia militarista imperializmus leghatásosabb fejtverét.

A Matin értesülése szerint a rendőrség által letartóztatott négy kém egyike egy Chivet nevű francia mérnök, kinek szeretője segítségével volt a francia hadvezetőség féltve őrzött repülőgépmotor terveinek ellopásánál. A másik két letartóztatott egy Kurz nevű orosz és a Renault-gyárak egy orosz üzemvezetője. A rendőri nyomozás megállapításai szerint kétségtelenül bebizonyosított a legújabb típusu pehelykőnyű Breguet motorok lefotografálását, illetve lerajzolt terveinek az ellopása, de alapos a gyanu, hogy más fontos tervrajzok és katonai okmányok is kerültek a kémszervezet kezei közé. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a kémszervezet többi tagjai után s előreláthatóan rövidesen tömeges letartóztatásokat fog eszközölni.

KÖZGAZDASÁG.

Amagyar kölcsön sikere

(Nagy érdeklődés a jegyzés iránt.)

Párisból táviratozzák: A Journal értékelése szerint a magyar kölcsönjegyzés április első hetében indul meg és előreláthatóan néhány napon belül befejeződik. A kölcsön iránt számos bankcsoport olyan mértékben érdeklődik, hogy valószínű a túljegyzés.

Hágából táviratozzák: A Holland Távirati Iroda londoni jelentése szerint az ottani pénzügyi körökben a magyar szanálás terv készültviteletét *biztosítottak látják*. A magyar kölcsön jegyzése gyorsan történhetik meg, mivel a kölcsönt jegyzők rendelkezésére *sokkal nagyobb garanciák állnak, mint az osztrák kölcsömnél*. A kölcsön eredményében kétségtelen Bethlen kormányának sikere. Megállapítható, hogy az az ellenállás, amely a kisantant bizonyos körében tapasztalható volt, a magyar korona áresésének pillanatában teljesen megszűnt.

A magyar pénzügyi ellenőri tisztségre kizemelt **Harding** hatvankét éves és az Unió legkiválóbb pénzügyi szakembere. Pályáját mint kis banktisztviselő kezdte szülőföldjén, Alaszka államban. Később könyvelő, pénztáros, majd a birminhami nemzeti bank elnöke lett, 1914-ben meghívták a washingtoni Federal Reserve Bank igazgatóságába elnökönek. Harding a demokrata párt tagja.

Tiltakozó gyűlés. A timisoarai liszti kereskedők a lisztárak legutóbbi megállapítása ellen a kereskedők egyesületében vasárnap délelőtt 11 órakor tiltakozó gyűlést tartanak.

Megszüntetett kényszeregyezés. Az aradi cégbizottság a mai napra tüzte ki Ablonczy Demeter aradi textilkereskedő kényszeregyezési ügyében a tárgyalást, aki 300 ezer lej passzívával kényszeregyezést kért maga ellen. A mai tárgyaláson sem a hitelezők, sem pedig a közadós nem jelent meg. Mivel valószínű, hogy Ablonczy Demeter a hitelezőkkel a törvényes eljárás mellőzésével megegyezett, a kényszeregyezés aktaát az irattárba tették.

Aradi céghivatali hírek. Hajduska Marcell és Sebestyén Ede déli gyümölcs-, konzerv- és gyarmatárú-nagykereskedést nyitottak az Avram Iancu-tér 7. számú házban és üzletüket Hajduska és Társa cég alatt bejegyezték. — Osztrák Gyula kötél- és zsinórárkereskedést törölték a cégjegyzékből. — A siriai Marty cognacgyár részvénytársaság alapszabályait módosította és ezt bejelentette a törvényszék céghivatalába.

Sirkövek, hadiemlékművek

stb. régi, valamint modern stílusban márványból, granit, trachyt, syenit és labrador kőből a legszebb kivitelben, mélyen leszállított árak mellett készülnék a 80 éves, kitüntetett

Teichert-cégnél

kőfaragó, Aradul-nou Ujarad Fő-ucca 23.

= Eladott aradi ingatlanok. Halmos, József és neje, eladták a Str. Serban Voda 3. sz. házat 35 ezer lejért Dogman Jánosnak. — Özy, Trattner Sándorné és Trattner Regina eladták a Str. Cornel Deucutia-i ingatlanukat 150.000 lejért özv. Denicico Szavánénak. — Wollmann Emilné eladta a Str. 29. Decembrie 8. sz. házat 300.000 lejért Gartner Ferenc és nejének. — Crista Andrásné eladta a Str. Sft. Spiridon 1a. sz. házat 55.000 lejért Csernyei Károly és nejének. — Bodea Katalin eladta a Gai Str. Serb 39. sz. házat 30.000 lejért Nadabán Mihálynak. — Özv. Szeibert Péterné és tulajdonostársai eladták a Str. Trompetei 25. sz. házat 120.000 lejért Noszkóly Károly és nejének. — Petrovics Demeterné eladta a Calei Andrei Saguna 83. sz. házat 38.000 lejért Stefanov Józsefnek.

= Ötvenszázalékos megegyezés a Vaskor-ügyben. A Közlöny tegnapi számában megírta, hogy Vaskor György temesvári kereskedő visz szaérkezett Temesvárra. Ma megegyezés jött létre a kereskedő és hitelezői között, akik követelésüknek ötven százalékát kapják meg. Dr. Róth kereskedő ügyvédje ma már félmillió lejt folyósított a hitelezők részére.

= Árverési hirdetés. Február 25-én délelőtt 11 órakor az aradi vámhivatal helyiségében a következő árúk kerülnek árverésre: 232 kgr. gyapot kendő, 50 százalék se lyemmel, 134 kgr. selyem kendő, 180 kgr. selyem fonállal átszótt zsebkendő, 158 kgr. 50 százalék-nál kevesebb selyemszállal átszótt gyapotzsebkendő, 7 kgr. 50 százaléknál kevesebb selyemmel átszótt gyapjú sejkendő.

Valutapiac.

Helyi valutáarak. (Február 23.) Francia frank 8.70, svájci frank 33.05, dollár 196, dinár 2.42, szokol 5.75, lira 8.50, angol font 855. — Kifizetések: Budapest 370, Bécs 360, Prága 5.70, Zürich 33, Milano 850, London 850, Páris 8.45, Newyork 196, Belgrád 2.40.

Bucurestli tőzsdezárlat. (Február 23.) Kifizetések: Páris 8.20, London 820, Newyork 192, Milano 8.22, Zürich 33.50, Bécs 0.002725, Prága 560, Budapest 0.0075. — Valuták: Napoleon 700, léva 1.30, török lira 95, angol font 790, francia frank 7.80, svájci frank 32, lira 7.80, drachma 3.20, dinár 2.25, dollár 188, lengyel márka 0.0020, osztrák korona 0.0027, magyar korona 0.0028, szokol 5.20.

Zürichi nyitás. (Február 23.) Amsterdam 216, Newyork 577.50, London 2488, Páris 2457, Milano 2495, Prága 1679.50, Belgrád 725, Bucuresti 3.20, Bécs 81.25.

Zürichi zárlat. (Február 23.) Amsterdam 216, Newyork 577.25, London 2487, Páris 24.85, Milano 24.9750, Prága 16.78.75, Belgrád 7.30, Bucuresti 3.20, Bécs 0.0081.25.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Február 23.) Belgrád 782—832, Bucuresti 354—367, London 268200—284700, angol font 268800—285300, Páris 2650—2815, fran-

cia frank 2680—2845, Bécs 8760, —93, Newyork 62250—66400.

HENRY FOKD milliárdos
önéletrajza arcképpel.
1923 Kelet hírlapirodában, Arad.

Orosz-japán bonyodalom.

(Kölcsönösen kiutasították a konzulokat és a lapudósítókat. — Összeesküvést terveztek a japánok Oroszországban.)

Tokióból táviratozzák: Az orosz távirati irodák levelezői pancerot kaptak arra, hogy azonnal hagyják el a japán fővárost. Egyidejűleg a japán tudósítókat is kiutasították Moszkvából. A vladivosztoki japán konzult szintén kiutasították az oroszok. A kiutasítás oka az volt, hogy Péterváron nagyterjedésű összeesküvést fedeztek fel, amelyben a japánok keze is közrejátszott. Az összeesküvés Oroszország felszabadítása címén a pétérvári helyőrség és számos vidéki város katonái között antibolszevista propagandát szervezett. Az összeesküvők a bolszevizmust katonai diktatúrával akarták megbuktatni.

Hogv áll a lej?

1924. február 23-án 100 lejért adtak:

- Nálunk:**
3.01 svájci frankot,
11.82 francia frankot,
37.000 magyar koronát,
36.000 osztrák koronát.

Zürichben 3.20 frankot
Párisban 1210
Budapesten 35,400—36,700 K-t

A forradalom evangéliuma.

(Amiről husz évig megfeledkeztek.)

Párisból jelentik: 1793 május 29-én a forradalmi francia konvent kihirdette az emberi és polgári jogokat, amelyek a forradalom evangéliumává váltak és mérhetetlen befolyást gyakoroltak a tizenkilencedik század Európájának politikai és erkölcsi fejlődésére. A szerző Heraut de Séchelles, a konvent tagja, aki ezzel a deklarációval halhatatlanná tette a nevét.

A történelmi jelentőségű deklaráció most, több mint egy évszázad után ismét aktuális és pedig mint a francia bürokrácia jellemrajza. Husz esztendővel ezelőtt a radikális Combes-kormány idején a parlament törvényjavaslatot fogadott el, hogy a híres deklarációt minden francia iskolában függeszék ki, hadd lássák a kis és nagy diákok a polgári és hazafiai erények evangéliumát. A javaslatot a parlament elfogadta és többé nem törődött vele. Most, husz év múlva jutott eszébe valamelyik francia képviselőnek követelni a törvény végrehajtását. Vizsgálatot indítottak, miért nem hajtották eddig is végre a törvényt és erre kiderült, hogy a nagy lelkesedéssel elfogadott javaslatot *elkelejtették a végrehajtást tenni.*

Igy aztán a bürokrácia jóvoltából 1904 helyett csak 1924-ben olvashatják el a francia nebulók Heraut de Séchelles emberi szózatát.

Szerkesztői üzenet.

Jó barátom. Ki a hibás, a férfi vagy a nő? Erre a kérdésre objektív választ adni szinte lehetetlen. Lehetsz különösen akkor, amikor tudjuk, hogy a nő 18 éves, tehát fel kell tételeznünk róla, hogy adott körülmények között helyes ítélőképességgel rendelkezik. Tudatosan használtuk ezt a két szót „adott körülmények”. Mert vannak körülmények, amikor a legrealisabb férfi és a legjózanabb nő is elveszti ítélőképességét. Ilyenkor nem a férfi és nem a nő a hibás, hanem azok a bizonyos körülmények. Hibáztathatjuk a férfit azért, mert nem akart felelősséget vállalni a következményekért, de hibás a nő is, mert nem volt meg a szükséges előre látása. Különben a helyzetet kellene tökéletesen ismerni, akkor objektívebban ítélkezhetnénk.

Régi előfizető. Kívánatos, hogy lakó és háztulajdonos között a régi harmonia álljon vissza. A hazbér kérdést majd elintézik Bucurestiben. A mi városunkban legyen béke és nyugalom.

S. O-né Kloster-Ivanic. A lapot tovább küldjük.

Özv. S. M-né Sebis. Aradra való beérveletét várjuk.

L. F. Sebis. A kiadóhivatal a rongyot géptisztítás céljára keresi; azonban a beszállítás megdrágítja, hogy szükségletét a vidékről szerezzék be.

Többeknek a kiadóhivatalhoz naponta érkeznek panaszok, hogy vidéki előfizetőink a lapot csak 3-4 napi késéssel kapják kézhez. Az is megtörténik, hogy egyáltalában nem kézbesítik az újságot. A kiadóhivatal mindenkor pontosan feladja az előfizetők részére a lapot. A késedelem a leadó postahivatalnál történik. A panaszokat csak úgy tudjuk orvosolni, ha előfizetőink, akik az újságot nem kapják meg, az ottani postahivatalnál panaszt tesznek, vagy a kiadóhivattal írásban közlik panaszukat, amelynek alapján az itteni postahivatalnál eljárunk.

Régi előfizető. Forduljon kérvényével a Rókkant-egyesület aradi elnökéhez, dr. Botis Tivadarnéhoz, Kelemen-tér 6. A kérvényhez csatoljon minden okmányt, ami a katonai rokkantságát igazolja. Lehetsz felülvizsgálatról szóló igazolványt is. Az egyesület kérését feltétlenül elintézi. Ha vagyontalanságát is igazolja, külön rokkantségilyt is kaphat. — R. R., Timisoara. Haladéktalanul tegyen feljelentést a rendőrségen. Az ilyen és hasonló visszaéléseket meg kell akadályozni. Az esettel akkor részletesen foglalkozunk.

A szezon leghatalmasabb fitmja

MONNA VANNA

PAUL WEGENER és LEE PARRYVAL meg ma vasárnap is háttán az

APOLLOBAN

Milliomos széntolvajok. Hogyan dolgoznak a csempészek?

(Saját tudósítónktól.) A háboru

óta állandóan élénk csempészforgalom bonyolódik le az országok határain. Magyarországból főleg Ausztria, Jugoszlávia és Románia felé folyik a csempészek munkája, ami első sorban valutáknak és értékpapiroknak engedély és megadóztatás nélkül való átszállításaból áll. Természetes, hogy a vámhatóságok minden igyekezettel letörni szándékoznak a nagyarányú csempészforgalmat, de hiába forognak el egyik nap csempészeket, másnap már sikerül a ravaszabb trükkökkel dolgozó hivatalos szolgálatoknak baj nélkül átkelni a szigorúan őrzött határokat.

A csempészek legnagyobb elismeretével a Budapest—Bécs között közlekedő hajóáratot veszik igénybe, mert hajón sokkal könnyebb és kevesebb veszéllyel járó dolog a csempészes. A pénzügyörök, vámvizsgálók, napról-napra fantasztikusabb és ravaszabb rejtekhelyeket fedeznek fel, amelyekben eldugott értékeket találnak.

A házi cipőbe, vagy madárkálitkába rejtett dollárok már a múlt trükkjeihez tartoznak.

Egy előkelő utas műszemében milliárdokat érő briliánst találtak.

Az illető az egyébként szökött fegyenc volt, akinek Bécsben palotája és két autója van. A pesti kielési pályaudvaron két cilindres urat vizsgáltak át. A cilinderek arannyal és dollárokkal voltak kitömve. Egy hölgy egészen a határig némán ült a vonaton, amikor átvizsgálták.

hamis fogat alatt két tizezer dolláros bankjegyet találtak.

Az óriási összeget elkobozták, et-

A nagyvilágból.

(Nagy számok a gazdasági életben.) Németország 1923 első 10 hónapjában 58 trillió márkát adott ki. Ha ezt a számot fel akarjuk írni, az 58 mellé 18 nulla kerül. Ha Németország ezt a horribilis összeget csupa százmárkában adta volna ki, amelyek 1—1 gram súlyúak, akkor az összes súly 580 milliárd tonna volna. Ha vasuton szállítanának ekkora pénzmennyiséget, egy-egy kocsiiban 10 tonnát, akkor 58 milliárd vasúti kocsira volna szükség. A vonat hossza, csupán a teherkocsikat számítva, 580 kilométer volna, vagyis négyszer akkora, mint a nap távolsága a földtől. Az egyenlítő 11.500-szor fogná körül ez a vonat. Ha Németországnak annyi papírosa volna, amennyi eheza csupa 100 márkában képzelt pénzhez szükséges, akkor gazdagabb volna, mint a föld többi állama együttvéve, mert a papíros értéke — igen-igen olcsón, csak 10 kg-ként egy aranyfrankba számítva — 58 billió aranyfrank volna. Ez a 10 havi kiadás, az 58 trillió oly óriási szám, mely minden képzeletet meghalad. Való-

ságos csillagászati szám. Ekkora számú méter például olyan távolságot jelentene, mely 680-szor akkora, mint a Sirius távolsága, pedig e csillag oly messze van, hogy a fénye, mely másodperenként 300.000 kilométernyi sebességgel halad, majdnem 10 esztendő alatt ér el hozzánk.

(A lángész és az elsőszülöttség.) Münchenből táviratoznak: Mindenki tudja, hogy a történelem folyamán milyen nagy becsben állott az elsőszülöttség s micsoda példabeszédszerű megrovásban részesült a bibliai Jákob, aki egy tal lencsért lemondott elsőszülöttségi jogáról. Eltekintve az anyagi előnyöktől, amelyekkel az elsőszülöttség járt, különösen a történelmi családoknál érvényesülő örökösödési jogszokásból kifolyóan, egyéb mozzanatok is kidomborították az elsőszülöttség jelentőségét. Egy bajor folyóirat azonban legutóbbi számában szembeáll a közfelfogással s az elsőszülöttséget nem valami kívánatos dolognak tünteti fel. A folyóirat ugyanis a

lángész forrásait kutatva érdekesség okából erre a kérdésre is kitér s megállapítja, hogy a világ 74 legkiválóbb művésze és írója közül mindössze 10 részesült az elsőszülöttség kiváltságában. A családi rend alacsonyabb létrafokán állók közül Mozart például szüleinek ötödik gyermeke volt, Schumann ugyancsak az ötödik, Schubert tizennégy gyermek közt a tizenharmadik, Napoleon a nyolcadik, Wagner a hetedik, Rembrandt hat fiu közül az utolsó, Cooper tizenkettő közt az utolsóelötti s Franklin szüleinek legutolsó, azaz tizenhetedik gyermeke volt. Ez a kis tabella némi gondolkodásra közztetheti azokat az áltudósokat, akik a gyermekek testi és szellemi kiválóságának érdekében ellene vannak a népes családnak.

(Cukorgyár lesz a pozsonyi dinamitgyárból.) Prágából jelentik: Egy itteni lap megírja, hogy a pozsonyi Nobel-dinamitgyár átalakul cukorgyárrá. A munkálatokat annyira fogják siettetni, hogy a cukorgyári üzem már október 1-én megkezdődhessen.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

16. Feladvány.

Morano-tól, Német Sakkszövetség 1922-es versenyén első díjaz. Világos: Ke8, Vh6, Hc7, d2, Fa7, gyalogok: b2, c5, e2, f2, f5. Sötét: Kd4, He5, g5, Fa4, h2, gyalogok: b3, c6, e7.

Matt 3 húzásban.

17. Feladvány.

Breyer Gyulától.

Világos: Kd8, Ve1, Bd7, h6, Hb8, d5, Fa2, g5, gyalogok: b4, g4. Sötét: Ke5, Be8, h1, Hb1, g1, Fc6, h2, gyalogok: a8, b5, b7, c7, e2, e7, h7.

Matt 2 húzásban.

A szerkesztésért ideiglenesen: **KÓCSY JENŐ.** felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Mackó ur kalandjai

Tréfás filmjáték felnőttek és gyermekek részére, ma vasárnap, hétfőn és kedden

az URANIA-ban.

D.M. Ganz Frida vizsgázott fogász 726 fogászati rendelője, ARAD, Str. Moise Nicovra (Petőfi-u.) 7.

Női harisnyák

legújabb divat színekben és keztük legolcsóbban

HELLAS

harisnya üzletben, ARAD, Lutheránus templom mellett.

NYILTER.

E rovat alatt Közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.

A mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy Bécsi és budapesti utamról eredeti modelljeimmel megérkeztem, melyek divatteremben megtekinthetők. Egyben értesítem a m. t. megrendelőmet, hogy Berkovits Erzsébet k. a. ki huzamosabb ideig egyik előkelő budapesti divatszalon vezetője volt, cégembe mint társul belépett, hol a francia szabóságot vezeti. Cégem továbbra is Bakács Miksa néven szerepel. Arad, 1924. II/23.

Tisztelettel:

BAKÁCS MIKSA,

angol és francia női divat terme Arad, Str. Bratianu 13. sz.

1180

Kertész és Havas

textil nagykereskedése

Arad Piata Avram Iancu (Szabadság-tér II.)

Volt Glück-féle huscsarok helyiségébe lett

áthelyezve.

Tavaszi árjegyzék!

RENAISSANCE divatáruház, ARAD, Str. Bratianu 2. ☺ Weitzer János-u., 2. Minorita-palota.

Alkalmi árjegyzék a mélyen leszállított új árakon:

150. cm. Tiszta gyapjú costüm és kabát-kelmék ... L. 275.—
Angol Covercoats kelmék L. 490, 550, 640.—
Angol Bärberi szövetek L. 545.—
150 cm. angol férfi ruhasz. L. 280. L. 350.—

Gyönyörű mintás béles L. 75, 89,—
Selyem marocain minden színben L. 198, 250, 320.—
Crep de chen mint. meglepő minőségben ... L. 290.—
Grenadin tiszta éerna L. 85, 95.—
Csikos női ruhaszövetek L. 98.—
Férfi ing zeffirok Lei 48, 59.—
Pettyes moll függönyre L. 49.—
Crep de chenek, crep eharmós, vásznak, harisnyák, keztük, kutorezövetek, férfi és női angol szövetek, legolcsóbb bevásárlási forrás! 14358

Figyelem!

Bánátnban 9 község központján egyedüli műmalom olajmalommal, 3 holdas telekkel, 4 szobás modern lakással, sok gazdasági épületekkel, 6 holdas szőlővel eladó. 16503

Megbizott Haász Irodája Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-uca)

Renaissance, Richieu és Madeira kézi munkákat

feltűnő szépen igen olcsón (:) vállalok. (:)

ARAD Str. Vicentiu Babes 7/16. (Kiss Erzsébet) 1185

Apró hirdetések

Ellátás.

BELVÁROSBAN uri ellátás Kétágyas szobával, esetleg csak ellátás kapható. Cím: Kelet hírlapirodában Arad, 10020

Különféle.

BLADÓ egyedülálló jövedélművész gyártesz és briliánsgyártó. Arad, Str. Savu Raiou 143. 1180

PESTRŐL villanyoson 20 perc alatt elérhető Vörösegyházán levő 315 □ telke met egy zongoráért elcserélném. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1162

PÉNZKÖLCSÖNT kellő biztosíték mellett folyósítok. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1178

FELIBE ADOM kishold kertemet, csakis jó munkások vétetnek figyelembe. Arad, Str. Vicentiu Babes 7-16 (Kiss Ernő-ucca.) 1184

Alkalmi olcsó vétetek.

Legforgalmasabb útvonalon emeletes ház 2 üzlethelyiséggel, 3 szobás elfoglalható lakással 400 ezer. — A villanyos állomás közelében emeletes bérház elfoglalható lakással 230 ezer. — A vas utállomás közelében nagyívű emeletes bérház elfoglalható lakással. — A város központjában emeletes bérházak 4-5 szobás elfoglalható lakással. — A Bathyányi-ucca közelében 2 magánház elfoglalható 4 szobás fürdőszobás lakással. — A bel- és külvárosban bérházak, magánházak, kertesházak, gazdálkodásra alkalmas házak 150 ezer lejtől 2 millió lejtig eladó. — Díjtalan felvilágosítással szolgál: Haász Irodája Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16502

Ia Rafinált
PETROL,
benzinék és olajok
legjutányosabb napi áron kaphatók: 1187
VULCU J. Maxim
ARAD, Calea Radnei-uti telepen.
A várnáz közvetlen közelében.

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növekedését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő előtt korai megöszüléstől. Egy tégy kenőcs 50. — Egy darab szappan Lei 35. —

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az ország előzetes bevilágosítása mellett a romániai fővárosokból:

Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

Purgly László
gazdaságában Sofronián
1-ső rendű zabos búk-
könyvetőmag waggon
és kisebb tétéleken
kapható.

Cassa de Pastrare Societate pe Actii din Aradul-Nou. — Ujaradi Takarékpénztár Részvénytársaság

CONVOCARE
Cassa de Pastrare Societate pe Actii din Aradul-Nou

isi va tine a
54-a adunare generala,
la 24. Februarie a. c. orele 1/2 in localul propriu.

- OBIECTE:**
1. Designarea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal si un secretar pentru conducerea procesului verbal.
 2. Raportul directiunii si al comitetului de supraveghiere al societilor pe anul 1923. Propunere referitoare despre impartirea profitului si eliberare absoluturului directiunii si comitetului de supraveghiere.
 3. Modificarea §§-lor 3, 8, 12, 16, 19, 28, 39, 47, 51, 58, 62, 67 din statutu.
 4. Alegerea unui membru al comitetului directiunii.
 5. Plenipotentierea directiunii pentru a putea intreprinde si rezolvi definitiv in competinta sa proprie, toate modificarile deciziunilor cerute de legislatura comerciala.
 6. Eventuale propuneri.
- Aceli actionari cari doresc a participa la adunarea generala, sunt rugati conform statutelor, ca pana la 23. Februarie a. c. d. a. la 12 ore, sa depuna actiile si declaratiile interinale scrise pe numele lor, la cassa institutului.
Aradul-Nou 20. Ianuarie 1924.

659 **Directiunea.**

Activa. — Vagyon. Bilant la 31. decembrie 1923. — Merleg-számila 1923. december hó 31. Passiva. — Teher.

Cassa in numarar — Pénztárkészlet	158.870	Capital societar — Részvénytőke	600.000
Cambii — Váltótárca	2.014.887	Fonduri de reserva — Tartalékalapok	478.677 99
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcshők	1.111.347	Fondul de pensiuine — Nyugdijalap	56.185
Debitori in cont-curent — Folyószámlai adósk	5.952.860 44	Depuneri — Betétek	10.164.432 79
Efecte — Értékpapírok	1.568.100	Depozite — Letétek	29.643
Efectele fond. de penz. a functionarilor — Nyugdijalap értékpapirjai	17.547	Interese transitorii cambiale — Előre felvett váltókamatok	20.180
Depuneri la alte institute — Betétek más intézeteknél	757.639 65	Dividende neriditate — Fel nem vett osztalék	4.618 75
Edificiul institutului — Intézeti ház	25.000	Saldul-profitului: — Nyereségegyenleg: Transp. provit. An 1922. —	
Inventar — Leltár	500	1922. évi áthozat Lei 22.000.—	
Interese restante după prematurile hipotecare — Hátralékos jelzálogkamatok	18.080	Profitul din anul 1923. —	
		1923. évi nyereség Lei 241.670.86	243.670 86
	11.615.460 09		11.615.460 09

Aradul nou la 31. decembrie 1923. — Ujarad, 1923. december hó 31.

Czeyda-Pommersheff, m. p. Netter, m. p. Philipp, m. p. Theis, m. p. Lambert, m. p.
secretar — titkár. director — igazgató. director — igazgató. director — igazgató. contabil — könyvelő.

Consiliul directiional: — Az igazgatótanács:
Berthe, m. p. Hartmann, m. p. Hartmann A., m. p. Hartmann L., m. p. Klug B., m. p. Klug F., m. p. Krebs, m. p. Merschel, m. p.
Schork, m. p. Telchert, m. p. Zireher, m. p.

Onorata Adunare Generala!

Raportam O. Adunari Generale. ca am examinat cu atentie conducerea Cassei de pastrare soc. pe actii din Aradul-Nou, ca am revidiat „Bilantul si contul perderilor si a profitului” pe cari le-am aflat in deplina consonanta cu contabilitatea institutului.

Pe baza acestora consintim cu propunerea directiunii referitoare la impartirea profitului curat de 263.670 Lei, 66 bani si la impartirea dividendei de 22 Lei pe anul 1923.

Propunem O. Adunari Generale si cerem absoluturul pe anul din chestiune pentru directiuni si pentru noi.

Aradul-Nou, 28. Ianuarie 1924.

Comitetul de supraveghiere.
Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő-bizottság:
Mayer K. János, m. p. president — elnök.
Margittai Károly, m. p. Sava Tr. Seoulin, m. p. Weisz Adolf, m. p.

Tisztelt Közgyűlés!

Bejelentjük a t. Közgyűlésnek, hogy az Ujaradi Takarékpénztár Részvénytársaság ügyvezetését figyelemmel ellenőriztük, az 1923. évi Merleg-számlát, a Veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk s azokat helyesnek és a könyvekkel mindenben megegyezőnek találtuk.

Hozzájárulunk az igazgatóságnak a 263.670 Lei 66 bani tisztá nyereség felosztására vonatkozó javaslatához s arra indítványozzuk, hogy az osztalék az 1923. évre 22 Leiban állapíttassék meg.

Indítványozzuk a t. Közgyűlésnek, hogy az igazgatóságnak a lefolyt üzleti évre a felmentvény megadásáért és ugyanezt a saját részünkre is kérjük.

Ujarad, 1924. január hó 28. **A felügyelő-bizottság**

Nr. 25/1924.
ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
Arad thji. város gazdasági széke a Pasunea mare düllőben fekvő 97 kishold kiterjedésű konyhakert-szeinek az összes felszerelésével együtt (a faiskola kivételével) leendő bérbeadására vonatkozólag árverést tart 1924. évi március hó 8-án, d. e. 10 órakor a kistanács-teremben (Városháza I. em. ajtó 90.)
Kikiáltási ár a teljes felszerelésre vonatkozólag: Lei 220.000 (kettőszázhuszezer), mely összegben benne foglaltatik az összes folyó év február 9-ig teljesített munkálatok díja és a már beszerzett magvak ára is.
Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10 %-a készpénzben egyidejűleg az ajánlat benyújtásakor, vagy elfogadható értékpapírban az árverést tartó bizottság kezébe.

Az árverésen csakis írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.
Az írásbeli ajánlatok lepecsételt zár borítékban az árverés megkezdésekor nyújtandók be és csak akkor vétetnek figyelembe, ha ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és azt elfogadja. Döntés a városi tanács által fog megtartani 1924 március 10-én d. e. 12 órakor a városi kis tanács-teremben.
Az árverési feltételek, bármely munkanapon és hivatalos órák alatt megtekinthetők a Gazdasági tanácsnoknál.
Az árverés a számviteli utasítás 72-83. § értelmében fog megtartatni.
Arad thji. város gazdasági széke 1924 február 18-án tartott üléséből.
1168 **Gazdasági szék.**

Alvácza!
10019
mészégető
üzemben van
Klein B. Vilmos
Arad. Telefon 322.

Ujságmakulatura
5 kgr.-os csomagokban
kapható a kiadóhivatalban

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről

Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk.
 Minden szó hirdetés) ára hétköznap 3 lej 50 ban, vasárnap 3 lej.
 Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej.
 A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
 Hirdetéseket délután 5 óráig fogadjunk fel.
 Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
 A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej.
 A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

LAKASSAU rendelkező intelligens diszkrét urú igaz barátságát keresem, kit megfelelő összeggel támogatnék. Leveleket ismerkedési hely és idő pontos megjelölésével „Gyáros” jelleggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1179

Házasság.

Dr. MED. KÖRORVOS Keresztény a harmincas években, nősülne megfelelő hozománnyal.

Dr. MED. ORVOS, zsidó, 32 éves, saját fennelével és nagy praxissal, nősülni óhajt, nagyobb hozomány kívánatos. Valláskülömbőség nem akadály.

Dr. JUR. ÜGYVÉD, keresztény, 36 éves, megfelelő vagyonu hölgygel házasságra lépne.

BANKIGAZGATÓ, zsidó, 38 éves, nősülni óhajt. Hozomány legalább 1 millió megkívánatik.

GÉPÉSZ MÉRNÖK keresztény, 26 éves, egy nagy gyár igazgatója, 25.000 lej havi jövedelimmal, nősülni óhajt valláskülömbőség nélkül.

OKLEVELES GYÓGYSZERÉSZ, keresztény, 30 éves, saját vagyonnal nősülni óhajt keresztény hölgygel, aki nagyobb hozománnyal rendelkezik gyógyszerész átvétele céljából.

VIDÉKI KERESKEDŐ, keresztény, egymillió lej értékű vagyonnal, 26 éves, feleségül venne keresztény hölgyet megfelelő vagyonnal.

ÖNÁLLÓ IPAROS, evang. megveszék-helyen, saját ház- és műhely, nősül venne keresztény hölgyet, akinek 200.000 lej készpénz hozománya van.

ÖNÁLLÓ KERESKEDŐ, Keresztény, a harmincas években, saját jól menő üzlettel és háromszobás lakással Temesvárott, nősülni óhajt keresztény hölgygel, egynehány százezer lej hozomány megkívánatik.

FŐHIVATALNOK, zsidó, 8000 lej fizetéssel, 40 éves, benősülni óhajt, vagy más vállalatba.

Fenti hirdetésekre diszkrét felvilágosítást nyújt válaszbélyeg ellenében „FIX” Birou General de Comert Timisoara Fabrica, Str. Cogalniceanu 16. 743 Anonim levelekre nem válaszolunk.

Alkalmazás.

ROMÁNUL beszélő intelligens leányt felvesz Paris Modelház, Arad. 10021

IRODISTANÓ magyar és német nyelv-ismereettel kerestetik, írásbeli ajánlatokat Kelet hírlapirodába Arad „Textil” jellegre kérünk. 10021

MINDENES kerestetik 2 tagú családhoz. Cim: Arad, Str. Consistorului 5 (Batthyány-ucca 29.) földsz. 2. sz. 1197

HÁZISZOLGÁ, 16 munkás, 16 bizonyítvánnyal felvételük. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1064

KÉZI LEÁNY, angol női szabósághoz és tanuló leány felvételük. Wolmuth, Arad, Str. Barițiu 6-8. (Rákóczi-u.) 29-8. 1158

SZÁLLÍTÁSI szakmában jártas aqizítórt azonnali belépésre akceptálunk. Cim Gerő és Friedman, Arad, Piața Avram Iancu No. 12. 1165

MODERN parkírozásokat vállal Pricha kertészet Arad IV., Str. Cornel Leucutia 52. (Dugonics-ucca 50.) 6684

NETZELŐNŐT kereselek. Cim Arad, Str. Mocioni 88. sz. 1176

KÉKFESTŐSEGÉDNET, tarkázni tudót, mielőbbi belépésre keres Hartik János, Pecica (Pécška). 1183

CIPÉSZTANONC, felvételük. Arad, Str. Stroleson (Teleki-u.) 28-14. 1157

GYMNAZISTA leányka mellé nevelőnő kerestetik, ki a francia és német nyelv és zongoraoktatásban jártas. Okl. tanárnő v. tanítónő előnyben részesül. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1172

MINDENES szakácsnő és mindenos szobaleány felvételük azonnali vagy elsejére. Kepés, Arad, Str. Iosif Vulcan 6. (Kazimczy-n. 11.) 10020

IRODASZOLGÁT Keresünk fiatal, ki románul beszél. Resch, Arad Str. Babes Vicentiu (Kiss Ernő-u.) No. 10. 10020

FÜSZERSZAKMÁBAN teljesen jártas első segédet keresünk, ki a kirakatredezéshez is ért. Román, magyar és német nyelv teljes ismerete megkívánatik. Mezőgazdák keresk. rt. 10020

VARROLEÁNYOK elsőrangú francia munkaerők kerestetnek. Cim: Kelet hírlapirodában, Arad. 10020

BOLTI szolga felvételük. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1188

SZAKÁCSNŐNEK ajánlkozom. Cim: Arad, Str. Tribunal Buteanu (Bemucca 5.) 1190

FIZETŐ leányok 16 munkaerők és tanulóleányok felvételük. Deutsch Anna Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) 1. 10021

MINDENES főzőnő és egy bejáró takarítónő azonnal felvételük, Kollin fogászati műterme Arad, Str. Horia (Széchenyi-u. 1.) megbeszélés hétfőn. 1183

FIATAL házaspár 16 fizetés mellett főző tudó megbízható mindenest keres. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1199

AZ ERDÉLYI piacon jól bevezetett confectio utazó kerestetik. Lin, Arad, Str. Popa Ioan Rusu 8. (Lujza-u. 3.) 1198

BUTOROZOTT szobák kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1130

Világhírű valódi angol Peterson papirpák kizárólag Bauer Gyula Arad, Minorita palota kaphatók

Gazdasági magvak
Konyhakerti magvak
Virágmagvak
 legmegbízhatóbb beszerzési forrása:
Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T., Arad.
 Arjegyzék ingyen bérmentve. 14311

KETTŐSZOBÁS lakás hozzátartozó helyiségekkel kölcsönpénz ellenében, vagy lelépésért kerestetik Arad, Cale Saguna Varjassy 97-99. 1167

Vétel és eladás.

VADONAT UJ férfi ruhák és női kabátok, filé munkák, arany- és ezüst terítők, szőnyegek, szalon-, hálóberendezések, tükrösasztalok, butorok, függönyök, scheslon, dístárgyak, asztalneműk, csipke kelmék, gyermek bicikli, kis koscsi összecsuksukható vaságy, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12 (Batthyány-ucca 23.) I. em. 1000

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket helyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

KLASSZIKUS Regénytárt, Jókat összes műveit, Lexikont vásárol Knleszer papírkereskedő Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédlők, háló szobák, valamint kárpitos árak olcsón áron kaphatók. Wiegenfeld Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 49a 13585

VESZÉK könyveket magas árrban. Ajánlom 110.000 kötetes kölcsönkönyvtáramat. Krausz Paulina, színház-épület. 5426

TÖBB SZÁZ évfolyam bekötött folyóirat és nagy tömeg hanglegy olcsón árusíthatnak ki Kerpelnél Arad. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. Telefon 385. 878

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba vesznek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

KÉZIMUNKA-anyagok, jumperpamut és selyem, saját készítményű himzett- és tüllfüggönyök szolid árakban Erneszt üzletében Arad, színház mögött. 108

HATJÁT vesz, mindenféle modern hajmunkák, hajfonatok, legolcsóbban Fischenrél Arad, Str. Mărășești (Kossuth-ucca) 58. 701

KÉT métermázsza házi szalonna eladó. Cim Krieb Antal Páncota. 1024

EGY Hoffherr és Schrantz-féle üzemmépes cséplőgép garnitúra eladó. Szekesán János Siria (Világos.) 1076

HATVAN HP. Stock motorek és egy 6-os Clayton Schuttleword cséplő garnitúra elutazás miatt sürgősen eladó. Cim Sitkey-malom Vinga. 1109

TOJÁSOS tarhonya literenként 20 lejért kapható Arad, Str. Todor Serb (Török Gábor) 15-20. 1195

KIRMÁN szőnyeg eladó. 220x140 cm. Megtekinthető 2-5-ig Arad, Str. A. Gavra 12 (Csernovits 27) emelet. Kováts. 1186

MINDENNEMŰ kőműves szerszám elutazás miatt eladó. Bővebbet Bettis Andrásnál Páncota. 1155

HOFFHERR magánjáró cséplőgép sürgősen eladó Páncotán, zsidótemplom mellett. Szépe. 1159

ELADÓ teljes olajmalom berendezés és egy 6-os cséplőgépkészlet katalozóval. Emilia malom és Olajgyár r. t. Modos, Torontál-megye. 1174

EGY elsőrendű Bösendorfer-zongora eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1177

TÖBBPELE butor eladó Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 62. ajtó 11. 1181

„EHRBAR” gyártmányú keresztthros kitűnő koncertzongora, bar vagy mozi részére, hatalmas hangja miatt alkalmas, eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16080

JÓKARBAN levő szalongszék eladó és egy kétüléses gyermekhintó eladó. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1191

RONGYOT keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Ingatlan.

ARAD, Strada Ghiba Birta 17, számú ház elfoglalható lakással eladó. 1139

ELADÓ magánház, megélhetést biztosító sütődével, esetleg azonnali átadással. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1112

ARAD, Strada Episcopul Radu (Magyar-ucca) 10. modern sarokház átadható háromszobás lakással és üzlethelyiségekkel eladó. Bővebbet ugyanott háztulajdonosnál. 1113

EGY szőlő eladó Covasint községben 7-es megállónál. 7% kataszteri hold szőlő, pince, felszereléssel, lakással. 140 Hlt. borral együtt. Cim Schenk Victor Santana. 1160

ZIMÁNDUJFALUN eladó egy ház 6 hold szántófölddel együtt. Cim Lajos Mihály Zimándujfalu. 1164

MAGÁNHÁZAT üzlettel venne forgalmas utcában. Ajánlatokat ármegjelöléssel „W. V.” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1182

OLCSÓN eladó ház elfoglalható lakással Arad, Str. Mosajun 25. (Szel-u.) 1196

BÉRBEADÓ modern 2 járatu vízimalom 7 község között urilakással, rendkívül előnyös föltételekkel. Megbízható „Argus”-iroda. Arad Str. Eminescu (Deák F.-u. 1.) Ugyanott 6 járatu motormalom részletfizetésre eladó. 159

MAGÁNHÁZ szőlős kerttel, 2 szobával 80.000 lejért, magánház 4 szobás lakással 210.000 és egy 280.000 lejért és több magán- és bérlőházak eladók. — SZŐLŐS háztelkek eladók részletek is. Érdeklődés és eladási megbízások díjtalan. „Argus” irodában Arad, Str. Eminescu, Deák F.-u.) 1. 160

Üzletek.

TORNEAU (Tornyán) egy jóforgalmu vendéglő engedéllyel jutányosan eladó. Értekezni a tulajdonosnál Scherer Tornyá. Ugyanott egy nyolc PH cséplőgarnitúra eladó. 1166

CURTICI községben régebben nagyvendéglőnek használt helyiségek üzleti, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet Háromy-gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 149

JÓ FORGALMU KORCSMA családos embernek biztos megélhetés állomás és gyár közvetlen közelében, bodega és mézárakkal összefüggésben 10.000 lei kaució mellett kiadó. Lehetőleg személyes ajánlatokat kér Fuchs, Gurahont. 270

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalán